

GASO

**Dabaszgāzes sadales
sistēmas attīstības
plāns 2024-2033**

SATURS

PLĀNA IZSTRĀDES PAMATOJUMS	3
AS "GASO" DABASGĀZES SADALES SISTĒMAS RAKSTUROJUMS.....	4
SADALES INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI	7
KAPITĀLIEGULDĪJUMU NEPIECIEŠAMĪBAS IZVĒRTĒJUMS.....	11
GASO 10 GADU INVESTĪCIJU PROGRAMMA	12
KAPITĀLIEGULDĪJUMI SADALES SISTĒMAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI	12
SADALES SISTĒMAS ATTĪSTĪBA	17
IEGULDĪJUMI INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJĀS	18
IETEKME UZ DABASGĀZES SADALES SISTĒMAS TARIFU	21
PIELIKUMI.....	22

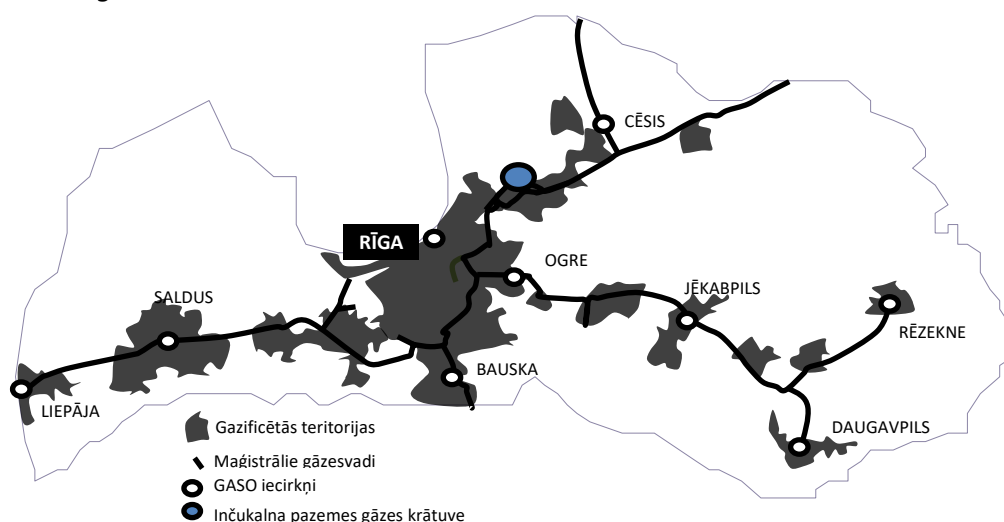
PLĀNA IZSTRĀDES PAMATOJUMS

Akciju sabiedrības "Gasol" (turpmāk - Gasol) dabasgāzes sadales sistēmas 10 gadu attīstības plāns izstrādāts saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2023. gada 1. februāra lēmuma Nr. 1/1 apstiprinātajiem noteikumiem "Noteikumi par dabasgāzes sadales sistēmas attīstības plānu".

AS "GASO" DABASGĀZES SADALES SISTĒMAS RAKSTUROJUMS

Kopš 2017. gada 22. novembra akciju sabiedrība "GasO" (turpmāk tekstā - Gaso) ir vienīgais dabasgāzes sadales sistēmas operators Latvijā, kas nodrošina dabasgāzes sistēmas uzturēšanu un dabasgāzes uzskaiti, avārijas dienesta darbību, sadales infrastruktūras attīstību un veic jaunu sadales gāzesvadu tīklu plānošanu un izbūvi, kā arī jaunu lietotāju piesaisti. Gaso ir sociāli atbildīgs uzņēmums, kas darbojas vienīgi Latvijas teritorijā un kura kolektīvu veido ap 900 kvalificētu darbinieku, tas nodrošina dabasgāzes piegādi 370 tūkstošiem lietotājiem Latvijā. Sadales sistēmas operators uztur 5 442 km sadales gāzesvadu, 163 gāzes regulēšanas punktus (turpmāk – GRP) un 1 145 skapjveida gāzes regulēšanas punktus (turpmāk – SGRP).¹ Lielākā daļa no Gaso īpašumā esošajiem gāzesvadiem atrodas Rīgas iecirkņa apkārtnē. Sadales sistēmā 19% ir augsta spiediena gāzesvadi, 43% ir vidēja spiediena gāzesvadi un 38% ir zema spiediena gāzesvadi.

1. attēls. Dabasgāzes sadales sistēmas pārklājums Latvijā

SADALES SISTĒMAS TEHNISKAIS RAKSTUROJUMS

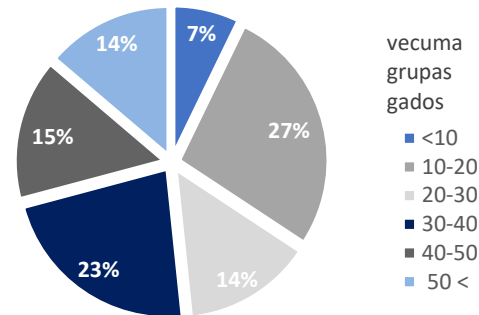
GasO īpašumā esošajā gāzapgādes sistēmā 40% ir polietilēna gāzesvadi un 60% ir tērauda gāzesvadi.¹

1. tabula

GasO gāzapgādes sistēmas spiediena klases un materiāli uz 2023. gada 30. jūniju

Spiediena klase	Materiāls	GasO īpašumā esošo gāzesvadu garums, km
augstais spiediens I (<=6 bar)	Polietilēns	172
	Tērauds	495
augstais spiediens II (<=12 bar)	Tērauds	190
	Tērauds	147
augstais spiediens III (<=16 bar)	Tērauds	147
	Tērauds	147
vidējais spiediens (<=0,1 bar)	Polietilēns	349
	Tērauds	9
vidējais spiediens (<=4 bar)	Polietilēns	1 294
	Tērauds	688
zema spiediens (<=0,05 bar)	Polietilēns	336
	Tērauds	1 761
KOPĀ:		5 442

¹ Informācija norādīta uz 2023. gada 30. jūniju

2. attēls. Gaso īpašumā esošo gāzesvadu sadalījums pa vecuma grupām uz 2023. gada 1. janvāri, %
Gasos gāzesvadu vecuma grupa virs 30 gadiem veido 52% no kopējiem gāzesvadiem.

2. tabula

Gasos īpašumā esošo noslēgierīču skaits un sadalījums pa iecirkņiem uz 2023. gada 30. jūniju

Sadales sistēmā esošo noslēgierīču* skaits	Gasos īpašumā esošās noslēgierīces, gab.
PAVISAM KOPĀ:	28 414
t.sk.:	
Rīgas iecirkņa apkalpes zonā	16 592
Ogres iecirkņa apkalpes zonā	1 483
Liepājas iecirkņa apkalpes zonā	858
Jūrmalas iecirkņa apkalpes zonā	4 105
Jēkabpils iecirkņa apkalpes zonā	491
Jelgavas iecirkņa apkalpes zonā	1 800
Daugavpils iecirkņa apkalpes zonā	755
Cēsu iecirkņa apkalpes zonā	1 721
Bauskas iecirkņa apkalpes zonā	609

* Aizbīdņi, frēze-aizbīdņi, konusveida krāni, lodveida krāni, sedlu uznavas ar aizbīdņiem, kas ievietoti dziļās, seklās akās, virszemē, kā arī pazemes bezaku noslēgierīces.

3. tabula

Gasos īpašumā esošo hidroslēgu un kondensāta savācēju skaits un sadalījums pa iecirkņiem uz 2023. gada 30. jūniju

Sadales sistēmā esošo hidroslēgu un kondensāta savācēju skaits	Gasos īpašumā esošie hidroslēgi, gab.	Gasos īpašumā esošie kondensāta savācēji, gab.
PAVISAM KOPĀ:	5 286	5 117
t.sk.:		
Rīgas iecirkņa apkalpes zonā	3 504	3 423
Ogres iecirkņa apkalpes zonā	113	63
Liepājas iecirkņa apkalpes zonā	216	430
Jūrmalas iecirkņa apkalpes zonā	195	235
Jēkabpils iecirkņa apkalpes zonā	172	46
Jelgavas iecirkņa apkalpes zonā	311	466
Daugavpils iecirkņa apkalpes zonā	415	178
Cēsu iecirkņa apkalpes zonā	261	122
Bauskas iecirkņa apkalpes zonā	99	154

4. tabula

Gasu īpašumā esošo gāzes regulēšanas iekārtu skaits un sadalījums pa iecirkņiem uz 2023. gada 30. jūniju

Gasu īpašumā esošo gāzes regulēšanas iekārtu skaits	GRP, gab.	(P)SGRP, gab.	MR, MS, gab.
PAVISAM KOPĀ:	163	1 145	9 925
t.sk.:			
Rīgas iecirkņa apkalpes zonā	96	535	5 568
Ogres iecirkņa apkalpes zonā	9	46	857
Liepājas iecirkņa apkalpes zonā	5	95	320
Jūrmalas iecirkņa apkalpes zonā	7	86	1 305
Jēkabpils iecirkņa apkalpes zonā	0	49	102
Jelgavas iecirkņa apkalpes zonā	20	70	490
Daugavpils iecirkņa apkalpes zonā	6	66	199
Cēsu iecirkņa apkalpes zonā	1	132	898
Bauskas iecirkņa apkalpes zonā	19	66	186

5. tabula

Gasu īpašumā esošo elektroaizsardzības iekārtu skaits un sadalījums pa iecirkņiem uz 2023. gada 30. jūniju

Gasu īpašumā esošo elektroaizsardzības iekārtu skaits	Katodstaciju skaits, gab.	Pastiprinātu drenāžu skaits, gab.	Polarizētu drenāžu skaits, gab.
PAVISAM KOPĀ:	306	52	17
t.sk.:			
Rīgas iecirkņa apkalpes zonā	144	36	12
Ogres iecirkņa apkalpes zonā	13	1	1
Liepājas iecirkņa apkalpes zonā	35	2	0
Jūrmalas iecirkņa apkalpes zonā	10	3	0
Jēkabpils iecirkņa apkalpes zonā	10	0	0
Jelgavas iecirkņa apkalpes zonā	37	0	0
Daugavpils iecirkņa apkalpes zonā	16	10	4
Cēsu iecirkņa apkalpes zonā	19	0	0
Bauskas iecirkņa apkalpes zonā	22	0	0

SADALES INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI UN ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI

Gasu stratēģiskie mērķi ir saistīti ar trīs jomām: infrastruktūras nodrošināšanu, klientu attiecību veicināšanu un uzņēmuma darbības attīstību. Noteiktie mērķi ir saskaņā ar Gasu misiju – nodrošināt nepārtrauktu un drošu dabasgāzes sadales sistēmas darbību visā Latvijas teritorijā.

3. attēls. Gasu stratēģiskie mērķi.

DROŠAS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀŠANA

Drošība gāzes sadales sistēmā nozīmē gan infrastruktūras fizisko drošību, gan nepieciešamās jaudas nodrošināšanu. Lielu uzmanību Gasu pievērš avārijas dienesta darbam, sadales sistēmas uzturēšanai un sabiedrības informēšanai par drošu dabasgāzes lietošanu. Rūpējoties par sadales sistēmas drošību, nepārtraukti nepieciešams veikt sistēmas uzturēšanas un atjaunošanas darbus. Pateicoties efektīvai sadales sistēmas uzturēšanai, pēdējo gadu laikā, mehāniski bojāto pazemes gāzesvadu skaits ir sarucis un pēdējo gadu laikā Gasu darbības rezultātā nav radusies neviena nopietna avārija sadales sistēmā. Uzņēmuma mērķis arī turpmāk ir [nodrošināt nepārtrauktu un drošu dabasgāzes sadales sistēmas darbību](#), plānojot nepieciešamās investīcijas sistēmas uzturēšanai, paplašināšanai, un palielinot sistēmas izturību pret dažādiem ārējās vides faktoriem. Izmantojot uzkrātās zināšanas un progresīvākus tehnoloģiskos risinājumus iespējams automatizēt procesus un laicīgi identificējot, novērst defektus vai sistēmas bojājumus.

DABASGĀZES SISTĒMAS ATTĪSTĪBA

Gasu plāno sistēmas attīstību un jaunu klientu piesaisti, attīstot jaunus apdzīvotu vietu gazifikācijas projektus, popularizējot dabasgāzi kā ērti izmantojamu un nemainīgi augstas kvalitātes produktu ar zemāko videi kaitīgu izmešu saturu, salīdzinot ar visiem citiem fosilā kurināmā veidiem.

Ņemot vērā, ka Eiropas un Latvijas enerģētika nākamajos gados piedzīvos būtiskas pārmaiņas, tradicionālās dabasgāzes īpatsvars ES valstu energoapgādē saruks pakāpeniski un visai ilgā laika periodā, bet atjaunīgo jeb "zaļo gāzu" izmantošana palielināsies. Vispazīstamākais no šīm gāzēm ir biometāns, kuru ikvienā valstī, arī Latvijā, var ražot no vietējām izejvielām un izmantot tāpat kā dabasgāzi. Gasu speciālistiem sadarbojoties ar projektētājiem un tehnoloģisko iekārtu ražotājiem, piedaloties optimāla tehniskā risinājuma izstrādē Gasu Tehniskajā padomē ir apstiprināti tehniskie risinājumi un prasības biometāna ievadīšanai sadales sistēmā.

Gasu aktīvi strādā pie iniciatīvām, kas ļaus Gasu piederošajā sadales sistēmā esošo dabasgāzi pakāpeniski aizstāt ar atjaunojamiem energoresursiem. Vairāki biogāzes ražotāji ir pieprasījuši tehniskos noteikumus un plāno investēt līdzekļus biogāzes attīrīšanai, lai biometānu ievadītu sadales sistēmā. Īpaši aktivākie biogāzes ražotāji ir Bauskas novada teritorijā, kur būvprojekti ir izstrādāti vai to izstrāde ir nobeiguma stadijā un ir uzsākti biogāzes attīrīšanas tehnoloģisko līniju un uzskaites mezgla būvdarbi. Plānots, ka pirmā biometāna iespiešanas punkta būvdarbi tiks pabeigti 2023.gada novembrī un biometāns tiks ievadīts Gasu sadales sistēmā, Bauskas iecirkņa teritorijā.

Šobrīd Gaso īpašumā nav biometāna iespiešanas sadales sistēmā punktu. Biometāna iespiešanas sadales sistēmā punkta izveide ir tehniski sarežģīts un laikietilpīgs projekts. Tā realizācijai nepieciešams biometāna potenciāla un sadales gāzesvadu sistēmas novērtējums konkrētā teritorijā, ekonomiskā pamatojuma izstrāde, nekustamā īpašuma iegāde vai tā noma iespiešanas punkta un piebraucamo ceļu izbūvei, būvprojekta izstrāde un pēc tā saskaņošanas atkārtota ekonomiskā pamatojuma izstrāde, līgumu slēgšana ar biometāna ražotājiem, kuri vēlas izmantot Gaso pakalpojumus iespiešanas punktā, un secīgi iespiešanas punkta izbūve. Gaso tuvāko 2 – 3 gadu laikā neplāno realizēt tai piederošus biometāna iespiešanas sadales sistēmā punktus. Vienlaikus Gaso neizslēdz iespēju, ka nākotnē tiek realizēti Gaso piederoši biometāna iespiešanas sadales sistēmā punkti. Plāns citu starpā ietver arī tādus sadales sistēmas attīstības projektus, kas vienlaikus paaugstina drošību gāzes padeves nepārtrauktībai un apvieno tehniski nošķirtas, lokālas gāzapgādes sistēmas sacelšanos, paaugstinot potenciālu biometāna ievadīšanai sadales gāzesvadu sistēmā reģionos, kur ir šāds pieprasījums.

Tuvākajā perspektīvā Gaso neplāno iesaisti saspiestās dabasgāzes uzpildes punktu un sašķidrinātās dabasgāzes infrastruktūras attīstībā.

Latvijas enerģētikas attīstības pamatnostādnes vēl nav pieņemti lēmumi par ūdeņraža sistēmas infrastruktūras attīstību. Gaso nepieciešams esošās sadales sistēmas tehniskais novērtējums un tā piemērotība ūdeņraža transportēšanai. Gaso pievērš uzmanību arī tehnoloģijām un pētniecībai, kas saistītas ar ūdeņraža izmantošanu dabasgāzes sadales tīklos. Tuvāko gadu periodā Gaso nav iekļāvis ūdeņraža infrastruktūras attīstības projektus.

Gasos respektē klientu vēlmes un vajadzības, tādēļ arī turpmāk vēlas uzlabot sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību, kā arī nodrošināt klientu vajadzībām atbilstošu servisu, veidojot un uzturot saziņu klientiem ērtākajā vidē. Svarīgi nodrošināt informācijas pieejamību un klientu izglītošanu par dabasgāzes izmantošanas iespējām, piemērotākajiem risinājumiem un priekšrocībām salīdzinājumā ar citiem energoresursu veidiem.

UZŅĒMUMA EFEKTĪVA DARBĪBA

Būtiska loma efektīvas darbības nodrošināšanā ir informācijas tehnoloģiju (turpmāk – IT) sistēmām un dažādiem IT risinājumiem, kas palīdz efektīvi pārvaldīt dažādu procesu norisi, tādēļ arī turpmāk tiek plānots veicināt digitālu risinājumu ieviešanu uzņēmuma darbības un biznesa vajadzību nodrošināšanai. Uzņēmumā regulāri tiek veikti uzlabojumi ar mērķi padarīt pakalpojumu sniegšanu ātrāku un vienkāršāku.

Ņemot vērā gāzapgādes drošības prioritāti, uzņēmums velta lielu uzmanību tehnisko speciālistu kvalifikācijai, izaugsmei un darba drošībai. Gaso rada saviem darbiniekiem mūsdienīgus darba apstākļus un strādā saskaņā ar uzņēmuma ilgtspējīgu personāla politiku, lai nodrošinātu efektīvu darbu un personāla piesaisti.

ATTĪSTĪBAS RĀDĪTĀJI

Gasu attīstības rādītāji raksturo dabasgāzes sadales sistēmas operatora licencē noteikto funkciju izpildes kritiskās vērtības un novērtējuma lielumus, un kritērijus kapitālieguldījumu īstenošanai.

Atbilstoši dabasgāzes sadales sistēmas operatora licences 4. punktam Gaso ir jānodrošina un jāuztur dabasgāzes sadales veikšanai nepieciešamie objekti. Atbilstoši Enerģētikas likuma 9. panta pirmās daļas noteiktajam dabasgāzes sadales sistēmas operatoram ir jānodrošina nepārtraukta un droša dabasgāzes sadales sistēmas darbība. Atbilstoši augstākminētajām funkcijām Gaso ir noteikti šādi attīstības rādītāji:

6. tabula

Gasu izvirzītie mērķi infrastruktūras attīstībai

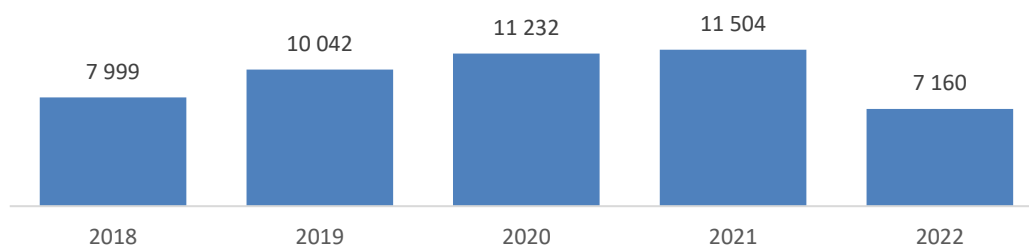
Operatora funkcija	Rādītājs	Ietekmes raksturlielums	Izpildes kritēriji (kritiskās vērtības)		
			Augsts novērtējums	Vidējs novērtējums	Zems novērtējums
<p>Atbilstoši licences 4.punktam, operatoram ir jānodrošina un jāuztur dabasgāzes sadales veikšanai nepieciešamie objekti.</p> <p>Atbilstoši Enerģētikas likuma 9. panta pirmās daļas noteiktajam, operatoram ir jānodrošina nepārtraukta un droša dabasgāzes sadales sistēmas darbība.</p>	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā un modernizācija. Tehniski novecojušo (vecāki par 30 gadiem) sadales sistēmas elementu (ievadmezgli, gāzes regulēšanas iekārtas, noslēgierīces) īpatsvars sadales sistēmā	% no kopējā elementu skaita, kas nav tikuši rekonstruēti ilgāk par 30 gadiem	≤25%	>25%-75%*	>75%
	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā un modernizācija. Kondensāta savācēju un hidroslēgu rekonstrukcija	Atlikušo ierīču skaits, gab.	≤3 000(gab.)	3 001-10 200 (gab.)*	≥10 201(gab.)
	Tērauda gāzesvadu pretkorozijas aizsardzības nodrošināšana	% no tērauda gāzesvadiem, kas ir pasargāti ar aktīvu elektroķīmisko aizsardzību (katodstaciju, elektrodrenāžu, galvanisko anodu – protektoru darbības rezultātā)	>90%*	90%-80%	<80%
	Katodaizsardzības (KAS) iekārtu attālināta vadība	% no kopēja KAS skaita	>90%	90%-50%*	<50%
	(S)GRP dispečera vadība	% no optimāli aprīkojamo (S)GRP skaita (pēc pašreizējās sadales tīkla analīzes ~ 300 GRP/SGRP)	≥85%	85-50%*	≤50%

Operatora funkcija	Rādītājs	Ietekmes raksturlielums	Izpildes kritēriji (kritiskās vērtības)		
			Augsts novērtējums	Vidējs novērtējums	Zems novērtējums
Atbilstoši licences 1.punktam, operatoram ir tiesības un pienākumi veikt komercdarbību dabasgāzes sadalē.	Viedā dabasgāzes patēriņa uzskaite. Viedā mērāparāta uzstādīšana ar attālinātās patēriņa informācijas nolasīšanas funkciju	Īpatsvars (%) no kopējā sadalītā gāzes apjoma, kas ir uzskaitīta ar viediem gāzes komercuzskaites mērāparātiem	>90%	90%-50%*	<50%
Atbilstoši licences 7.punktam, operatoram ir pienākums plānveidīgi attīstīt savu darbību un piedalīties koordinētās un efektīvas energoapgādes plānošanā, nodrošināšanā un attīstībā.	Zudumu apjoms no kopējā lietotājiem nodotā dabasgāzes apjoma	%	≤1%*	>1%-1,5%	>1,5%
	Vidējās 5 gadu perioda investīcijas pret RAB vērtību	%	≥3.5%	<3.5%-2.6%*	<2.6%

	Uz 2023. gada 30. jūniju esošais rādītājs Rīgas, Daugavpils, Jēkabpils, Jelgavas, Bauskas, Ogres, Cēsu, Liepājas, Jūrmalas iecirkņu zonās
*	- rādītājs, kuru plāno sasniegt (vai saglabāt pēc 10 gadu kapitālieguldījumu programmas īstenošanas)

KAPITĀLIEGULDĪJUMI NO 2018.-2022. GADAM

Sadales sistēmas drošība ir Gaso augstākā prioritāte un lai to nodrošinātu, nepieciešams nepārtraukti veikt sistēmas uzturēšanas un atjaunošanas darbus, kā rezultātā dabasgāzes sadales sistēmas infrastruktūras attīstībā un uzturēšanā Gaso katru gadu ieguldīja vidēji no 8 līdz 11 milj. EUR. Gaso 2022. gadā, ņemot vērā būtisku izmaksu pieaugumu par dabasgāzes zudumiem, ko veicināja augstā dabasgāzes cena, samazināja plānoto investīciju apjomu, kā rezultātā investīcijas 2022. gadā samazinājās līdz 7.2 milj. EUR.

4. attēls. AS "Gaso" kapitālieguldījumi dabasgāzes sadales sistēmā no 2018. līdz 2022. gadam, tūkst. EUR

KAPITĀLIEGULDĪJUMU NEPIECIEŠAMĪBAS IZVĒRTĒJUMS

Sadales sistēmas droša un nepārtraukta darbība var tikt nodrošināta realizējot visus ekspluatācijas un tehniskās apkopes pasākumus un prasības, kas ir noteiktas Latvijas Republikas spēkā esošajos normatīvajos aktos. Vienlaikus, ņemot vērā sadales sistēmas vecumu, bīstamo situāciju minimizēšanas pasākumu kopuma neatņemama sastāvdaļa ir rekonstrukcijas darbu nepārtraukta īstenošana. Ekspluatācijā esošo, atsevišķu tīklu un tīkla ierīču vecums var sasniegt līdz pat 55 gadiem, un, lai nepieļautu avārijas situāciju rašanās iespējamību gāzes tīklu fiziskā un tehniskā novecojuma dēļ, ir nepārtraukti jāturpina dabasgāzes sadales sistēmas rekonstrukcijas un modernizācijas darbi. Sadales sistēmas operators attīsta un modernizē dabasgāzes sadales sistēmu, ievērojot Gaso tehnisko politiku, gazifikācijas perspektīvos plānus un komerciālas intereses, veicinot jaunu klientu piesaisti.

Gasos izstrādā kapitālieguldījumu programmu katram kalendārajam gadam, ņemot vērā gan ekspluatācijas darbu gaitā konstatētos defektus un bojājumus, gan izvērtējot sadales sistēmas attīstības virzienu prognozes, darba optimizācijas iespējas un saimniecisko lietderīgumu. Sadales tīkla rekonstrukcijas programmas plānošana Gaso iecirkņos notiek ņemot vērā arī attiecīgās pašvaldības plānus ielu seguma rekonstrukcijas darbiem, kas ir saimnieciski pamatota un ilgtspējīga rīcība. Nepieciešamību veikt gāzesvadu remontu vai atjaunošanu, kā arī nepieciešamo rekonstrukcijas darbu apjomu nosaka pamatojoties uz gāzesvada tehniskā stāvokļa novērtējumu, kā arī citiem faktoriem. Izvērtējot kapitālieguldījumu nepieciešamību, plānojot gāzes regulēšanas iekārtu rekonstrukcijas, Gaso izvērtē vairākus aspektus:

- (1) Ekspluatācijas laikā konstatēti bojājumi un trūkumi, kā arī to ietekme uz regulēšanas iekārtu darbību – uz gāzapgādes drošību;
- (2) Iekārtu efektivitāte, to izmantošanas iespējas un atbilstība mūsdienu prasībām;
- (3) Ekspluatācijas izmaksu apjoms;
- (4) Gaso apstiprinātais iekārtu lietderīgas lietošanas laiks, u.c.

Izvērtējot objektu stāvokli, tiek pieņemts lēmums par nepieciešamo darbu apjomu.

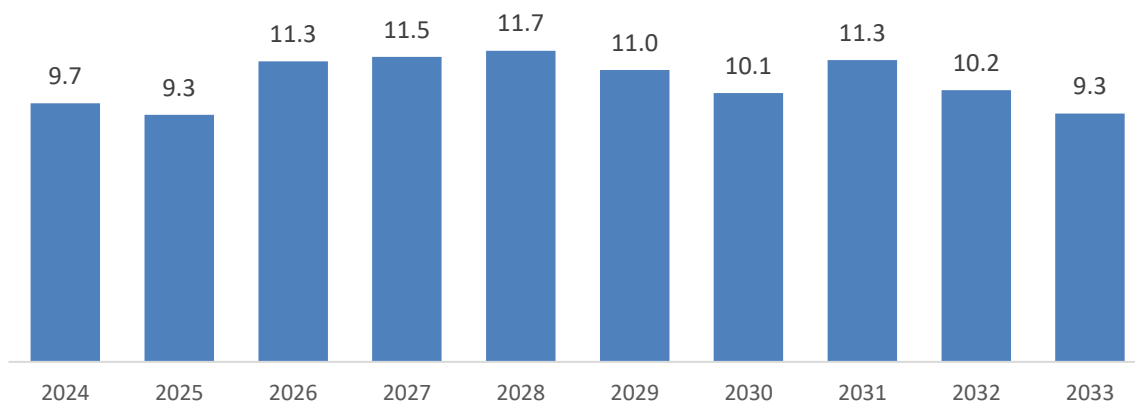
Informācijas tehnoloģiju projektus Gaso inicializē dažādos veidos – balstoties uz iekšējā vai ārējā audita secinājumiem, biznesa struktūrvienību iniciatīvām attiecībā uz uzlabojumiem pašā procesā vai to nodrošinošajās IT sistēmās, vai dažādu ārējo apstākļu rezultātā (izmaiņas normatīvajos aktos, dabasgāzes pārvades operatora vai tirgus dalībnieku ierosinājumi un vajadzības). Nepieciešamo ieguldījumu apjomu IT sistēmu izveidē vai pilnveidošanā nosaka, veicot analīzi un novērtējot paredzēto izmaiņu apjomu, nepieciešamības gadījumā veicot ekonomisko izvērtējumu. Atsevišķos gadījumos, kad ieviešamā sistēma ir apjomīga un sarežģīta, tiek veikta priekšizpēte, nepieciešamības gadījumā piesaistot konsultāciju pakalpojumu sniedzēju ar kompetenci konkrētajā jomā.

Lēmums par kapitālieguldījumu programmām sadales sistēmas darbības nodrošināšanai, kuri ir jāveic nākamajos divos gados, tiks pieņemts tikai Gaso budžeta (2024.,2025.) apstiprināšanas procesos.

IT kapitālieguldījumu programmas, kuras ir jāveic nākamajos divos gados, ir jau uzsāktas un to attīstības turpināšana ir paredzēta saskaņā ar Gaso apstiprināto investīcijas plānu.

GASO 10 GADU INVESTĪCIJU PROGRAMMA

Gasos investīciju programmas mērķis ir veicināt dabasgāzes sadales sistēmas ekspluatācijas izmaksu optimizāciju, saglabājot drošu sistēmas darbību, veicināt uzņēmuma efektivitāti, kā arī nodrošināt infrastruktūras attīstību, tajā pašā laikā veicinot dabasgāzes konkurētspēju. Vidēji līdz 2033. gadam Gaso plāno investēt aptuveni 11 milj. EUR gadā sadales sistēmas pakalpojumu nodrošināšanai un uzlabošanai. Investīciju programma ietver novecojušo iekārtu un ierīču atjaunošanu vai nomainīšanu, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sistēmas drošības līmeni. Būtiskas investīcijas plānotas arī informācijas tehnoloģiju attīstībā un kopējā uzņēmuma digitalizācijā, kā arī plānots turpināt attīstīt dabasgāzes sadales sistēmu.

5. attēls. AS "Gaso" plānotie kapitālieguldījumi sadales sistēmā no 2024. gada līdz 2033. gadam, milj. EUR*

*Ja Gaso piesaistīs papildus finansējumu, plānotie kapitālieguldījumi dabasgāzes sadales sistēmā varētu palielināties, paātrinot viedizācības un tehniski novecojušo infrastruktūras objektu rekonstrukcijas programmas.

KAPITĀLIEGULDĪJUMI SADALES SISTĒMAS DARBĪBAS NODROŠINĀŠANAI

Galvenais plānoto kapitālieguldījumu mērķis ir saglabāt un turpināt nodrošināt drošu sadales sistēmas darbību, atjaunot vai nomainīt novecojušās iekārtas un ierīces, tādējādi nodrošinot nepieciešamo sistēmas drošības līmeni. Vidēji gadā plānots investēt ap 5 milj. EUR sadales sistēmas uzturēšanā.

Dabāsgāzes patēriņa samazinājums Latvijā 2022. un 2023. gadā, kā arī dabāsgāzes zudumu izmaksu pieaugums ir ievērojami ietekmējis Gaso jau veiktos un plānotos investīciju apjomus 2022. – 2025. gadam. Gaso plānoto investīciju mērķis ir veicināt dabāsgāzes sadales sistēmas ekspluatācijas izmaksu optimizāciju, saglabājot **drošu** sistēmas darbību, līdz ar to investīcijas, kas ir saistītas ar esošās infrastruktūras uzturēšanu darba kārtībā ir jāveic neņemot vērā esošo dabāsgāzes patēriņa samazinājumu.

Sadales sistēmas attīstība jau ilgstoši tiek plānota pie konsekventa un ilgstoša patēriņa samazināšanās scenārija, kas rezultējas ar ikgadēju investīciju apjoma pakāpenisku samazinājumu 10 gadu attīstības plāna griezumā. Plānotie kapitālieguldījumi katru gadu tiks pārskatīti un rūpīgi izvērtēti, ņemot vērā aktuālos enerģētikas tirgus apstākļus.

SADALES GĀZESVADU SACILPOJUMU IZBŪVE

Gasos plāno turpināt rekonstruēt sadales sistēmas gāzesvadu posmus, veidot sistēmas sacilpojumus, kā arī turpmākajos 10 gados uzbūvēt jaunus sadales gāzesvadus investējot 23,35 milj. EUR.

Gāzesvadu sacilpošanas rezultātā tiek panākta spiediena stabilizācija noslogotajos sistēmas posmos un stabila gāzes piegāde vairākos virzienos. Realizējot sacilpojumu, tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabāsgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu un stabilu dabāsgāzes piegādi esošiem lietotājiem un pieslēguma iespēju potenciāliem lietotājiem. Īstenojot projektus tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos pārslēdzot plūsmas, kas rezultātā padara šos darbus operatīvāk īstenojamus, samazinot realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām.

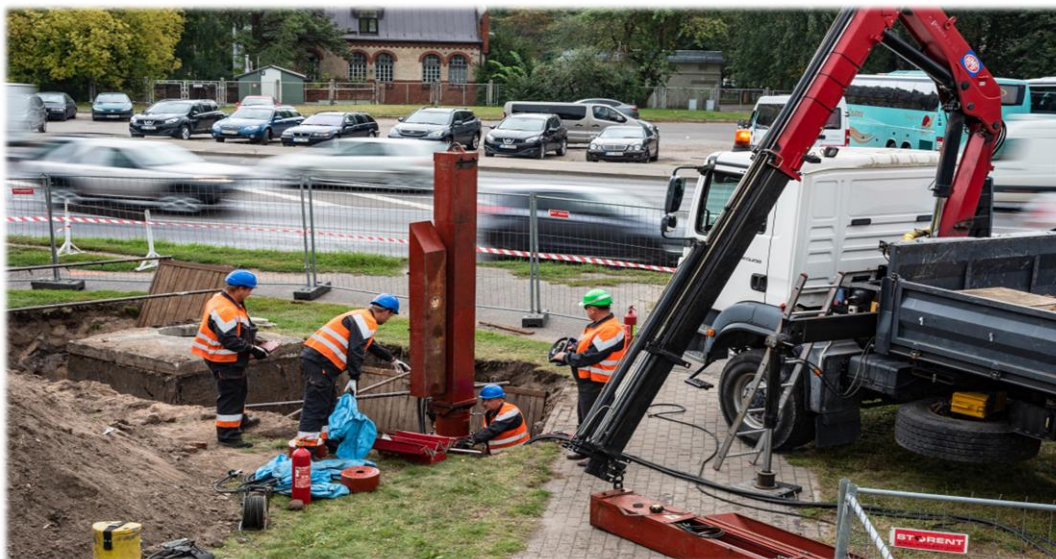
Vienlaikus, potenciāliem dabāsgāzes lietotājiem tiek nodrošināta iespēja pieslēgties pie jaunizbūvētā sadales gāzesvada.

NOSLĒGIERĪČU NOMAIŅA

Noslēgierīces ir vienas no pamatelementiem dabāsgāzes apgādes sistēmā, kas nodrošina dabāsgāzes piegādes drošību. Noslēgierīces tiek paredzētas vairākās vietās sadales sistēmā - atsevišķu teritoriju un gāzesvadu posmu atvienošanai, pirms gāzes regulēšanas iekārtām, pirms ūdens šķēršļiem, dzelzceļiem, kā arī uz gāzesvadu pievadiem un ievadiem pirms atsevišķām ēkām un starp ēku kompleksiem. Ar noslēgierīces palīdzību tiek pārtraukta dabāsgāzes padeve gan gāzes avārijas situācijās, gan ugunsgrēku gadījumos, tāpēc noslēgierīču tehniskā kārtība ir ārkārtīgi svarīga drošā gāzapgādes sistēmas ekspluatācijā.

Turpmāko 10 gadu laikā Gaso plāno investēt 4,77 milj. EUR noslēgierīču rekonstrukcijas darbos un jauno sekcionejošo noslēgierīču uzstādīšanā, rekonstruējot 316 esošās un papildus uzstādot aptuveni 57 jaunas noslēgierīces. Kapitālieguldījumu programma paredz fiziski un morāli novecojušu noslēgierīču, kuras izvietotas gāzesvadu akās, nomaiņu uz bezaku noslēgierīcēm. Plānoto darbu realizācija ir nepieciešama dabasgāzes apgādes sistēmas drošas un nepārtrauktas ekspluatācijas nodrošināšanai, kā arī investīciju rezultātā tiek samazinātas gāzes tīkla noslēgierīču ekspluatācijas izmaksas, jo pēc veiktajiem rekonstrukcijas darbiem samazinās noslēgierīču apkopes darbu apjoms un periodiskums.

Realizējot sadales tīkla noslēgierīču nomaiņu (aizbīdņu, krānu u.c., kas izvietoti dziļajās un seklajās akās, kā arī virszemē) Gaso plāno aizvietot tehniski, tehnoloģiski un morāli novecojušās un nolietotās iekārtas, kā rezultātā tiks samazinātas ekspluatācijas izmaksas. Jo ekspluatācijas darbu apjoms un periodiskums, kas ir noteikts noslēgierīcēm akās, kas tika būvētas pirms 30 gadiem ir krietni lielāks, nekā mūsdienu noslēgierīcēm. Noslēgierīču nomaiņa būtiski samazina noplūžu rašanās iespējamību, kas rezultātā ļauj samazināt papildus izmaksas noplūžu likvidācijas gadījumos (ierīces un gāzesvada operatīvā atrakšana, neplānoti remontdarbi, seguma atjaunošana utt.).

Pēc noslēgierīču tehniskā novērtējuma ir nepieciešamas rekonstruēt 316 noslēgierīces, uzstādot jaunas, modernas (pazemes, bezaku) noslēgierīces, lai paaugstinātu gāzapgādes drošību, kā arī, lai iegūtu plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām iespējamo avāriju un remontdarbu laikā.

HIDROSLĒGU UN KONDENSĀTA SAVĀCĒJU REKONSTRUKCIJA

Gasu turpina īstenot pirms daudziem gadiem izbūvēto kondensāta savācēju un hidroslēgu rekonstrukcijas programmu, plānojot 10 gadu kapitālieguldījumu programmā apgūt investīcijas 5,75 milj. EUR apmērā.

Hidroslēgu un kondensātsavācēju rekonstrukcijas darbu īstenošana ir nepieciešama ņemot vērā ierīču tehnisko un morālo novecojumu un pat potenciālu bīstamību, kas var rasties, turpinot šo ierīču ekspluatāciju. Ekspluatācijā esošie hidroslēgi un kondensātsavācēji ir 30 līdz 60 gadus veci, tie ir izgatavoti darbnīcu apstākļos, neveicot metinājumu šuvju starošanu, un ir izbūvēti blīvi apdzīvotās teritorijās, galvenokārt daudzdzīvokļu ēku pagalmos. Minēto sadales sistēmas elementu rekonstrukcijas gaitā secināts, ka to stāvoklis ilgtermiņā var kļūt par nopietnu bīstamo faktoru gāzapgādes sistēmas drošībai, tādēļ tiek veikta to rekonstrukcija, uzstādot mūsdienīgas bezaku noslēgierīces (ja to izbūves nepieciešamība ir tehniski pamatota) vai tiek veikta ierīču likvidācija gāzesvadu posmu nomaiņas gadījumos. Gaso mērķis ir samazināt ekspluatācijā esošo hidroslēgu un kondensāta savācēju skaitu līdz minimāli iespējamajam.

Jāņem vērā, ka ne visi kondensāta savācēji tehnoloģiski var tikt pārbūvēti, jo pastāv situācijas, kad ierīces nepieciešams saglabāt – tās atrodas sadales sistēmas īpaši zemās vietās (piemēram, ūdenstilpju šķērsojumi) vai tiek izmantotas citu ekspluatācijas darbu laikā (piemēram, odorizācijas pakāpes kontrolei).

DAUDZDZĪVOKĻU DZĪVOJAMO MĀJU UN MAZSTĀVU APBŪVES IEVADU REKONSTRUKCIJA

Vairākus gadus ekspluatācijā esošo ievadu stāvoklis ilgtermiņā var kļūt par nopietnu bīstamo faktoru savas atrašanās vietas dēļ – dzīvojamo māju kāpņu telpās vai pie tām, līdz ar to ievadu un ievadmezglu rekonstrukcijas darbi ir neatņemams pasākums dabasgāzes sadales sistēmas drošas ekspluatācijās nodrošināšanai.

Lai modernizētu esošās gāzapgādes sistēmas un paaugstinātu to drošību, jau vairākus gadus tiek veikta plānveida dabasgāzes ievadu apsekošana un atjaunošana visos Gāso iecirkņos. Plānotais investīciju apjoms turpmākajiem 10 gadiem ir 9,66 milj. EUR.

Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju un savrupmāju ievadmezglu rekonstrukcijas darbu veikšana vienlaikus tiek veikta kā ekspluatācijas izmaksu samazināšanas pasākums, jo analizējot Gāso pamatoto neatliekamo remontu izsaukumu kopējo skaitu Gāso piederības robežās, ievērojama daļa no tiem ir saistīta tieši ar ekspluatācijā esošiem ievadmezgļiem. Gāso plāno īstenot minēto darbu izpildi pēc plāna, katru gadu paredzot KIP optimālo objektu skaitu.

DABASGĀZES SPIEDIENA REGULĒŠANAS IEKĀRTU REKONSTRUKCIJA UN NOMAIŅAS DARBI

Dabasgāzes sadales sistēmas pamata elementi, no kuriem ir atkarīga ne tikai gāzapgādes nepārtrauktības nodrošināšana un vairāki drošības aspekti, bet arī šobrīd īpaši svarīgā funkcija – iespēja regulēt dabasgāzes plūsmas, mainot to režīmu, parametrus un virzienus ir gāzes regulēšanas iekārtas (GRI) - gāzes regulēšanas punkti (GRP), skapjveida gāzes regulēšanas punkti (SGRP), gāzes regulēšanas mezgli, mājas regulatori, mājas stabilizatori.

Gāzes regulēšanas iekārtu nepārtraukta un stabila darbība nodrošina visas dabasgāzes apgādes sistēmas darbības drošību un stabilitāti. Gāso tiek plānota fiziski novecojušu iekārtu nomaiņa, kā arī GRP ēku demontāža un jaunu SGRP izbūve, kā rezultātā tiks samazinātas spiediena regulēšanas iekārtu uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksas. Izbūvējot mūsdienīgas konteineru tipa GRP ēkas, kas būvētas no energoefektīviem materiāliem tiks samazinātas arī ēku uzturēšanas un ekspluatācijas izmaksas.

Gāzes regulēšanas iekārtu rekonstrukcijām plānotais kapitālieguldījumu apjoms turpmākajiem 10 gadiem plānots 9,44 milj. EUR apmērā.

Esošo GRP un SGRP rekonstrukcijas darbi saistīti arī ar nepieciešamību veikt esošās sadales sistēmas optimizāciju, lai tā atbilstu esošajam dabasgāzes patēriņam un prognozējamajam patēriņam nākotnē.

Šis aspekts ir aktuāls Gāzes reģionālo iecirkņu apkalpes zonās, kur savulaik būvēta sadales sistēma šobrīd neatbilst reģionu dabasgāzes pieprasījumam. Šajos gadījumos esošās jaudīgās, bet ekspluatācijas izmaksu ziņā neefektīvās iekārtas tiek mainītas uz pieprasījumam atbilstošām vai tiek likvidētas, ja tehniski tas ir iespējams, attiecīgi pazeminot darba spiedienu sadales sistēmā.

PAZEMES DAĻAS GĀZESVADU PRETKOROZIJAS AIZSARDZĪBAS SISTĒMAS UZTURĒŠANA

Gāzes īpašumā esošo sadales sistēmas gāzesvadu proporcionālais sadalījums pēc materiāla veida ir 60% tērauda un 40% polietilēna gāzesvadi. Tērauda gāzesvadu sadales sistēmas ekspluatācijas neatņemamā sastāvdaļa ir aktīvā elektroķīmiskā aizsardzība.

Atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajām regulējumiem (LVS 423, LVS EN 12954, LVS EN 13509), aktīvā aizsardzība ir nepieciešama aptuveni 3 200 km gāzesvadu, kas sastāda 98,2% no kopējā Gāzes īpašumā esošo tērauda gāzesvadu apjoma. Savukārt, 99,29 % gāzesvadu kilometriem elektroaizsardzība ir nodrošināta.

Gāzes plāno pakāpeniski nomainīt mazāk efektīvās, tehniski nolietotās katodaizsardzības stacijas (KAS), kā arī veikt nolietoto KAS iekārtu anodzemējumu rekonstrukciju.

Katodaizsardzības iekārtu lietderīgais kalpošanas laiks ir katodstacijām - 15 gadi, elektrodrenāžām - 10 gadi un protektoriem - 5 gadi. Veicot katodstacijas iekārtu rekonstrukcijas, plānots nomainīt ekspluatācijas laikā izstrādātos anodzemējumus, uzstādot jaunus zemētājus (anoda) no ilgmūžīgiem materiāliem (pilsētas apstākļos, pēc iespējas, pielieto dziļumelektrodus līdz 60 m), kas paaugstina katodaizsardzības iekārtu darbības efektivitāti.

Veicot pastiprināto un polarizēto elektrodrenāžu iekārtu rekonstrukciju, plānots nomainīt kontaktmezglu pieslēguma punktus pie elektrificētā transporta sliedēm vai to fidera punktiem.

Protektoru iekārtu rekonstrukcijas laikā plānots nomainīt ekspluatācijas laikā izstrādātos (turpmākai ekspluatācijai neatbilstošus) galvaniskos anodidus kopā ar kabeļu līnijām, kas efektīvi darbojas gruntīs līdz 200 Ω /m. Plānots nomainīt esošās kontaktietaises uz gāzesvadiem, tās aizstājot ar jauniem stacionāriem vara-sulfāta mērelektrodiem.

Atbilstoši plānotajai 10 gadu kapitālieguldījumu programmai, rekonstruējamo objektu kopējais skaits ir 189 objekti, un nomaiņas realizācijai plānots ieguldīt 7,3 milj. EUR.

SADALES SISTĒMAS ATTĪSTĪBA

Lai veicinātu sadales sistēmas attīstību, tiek apzinātas iespējamās jauno pieslēgumu teritorijas, ņemot vērā rūpnieciskā rakstura objektu izvietojumu, apbūves intensitātes blīvumu, un jauno objektu plānoto dabasgāzes patēriņa apjomu. Šobrīd vislielākais sadales gāzesvadu un pieslēgumu blīvums ir Rīgā un tās apkārtnē, tomēr joprojām daļa no Rīgas apkārtnē esošajām apdzīvotajām teritorijām nav gazificētas.

Vidēji gadā sistēmas attīstībā plānots investēt aptuveni 1 milj. EUR un investīcijas sadales sistēmas attīstībā tiek veiktas tikai gadījumos, kad tās ir ekonomiski pamatotas. Gāso kā prioritārus īsteno tos kapitālieguldījumu projektus, kuriem ir vislielākā investīciju atdeve, galvenais nosacījums ir ekonomiski pamatota tehniskā risinājuma izvēle jaunas sadales sistēmas attīstībai un pieslēgumu realizācijai. Kapitālieguldījumu projektos noteicošais ir ieguldījumu efektivitāte. Jaunu sadales gāzesvadu būvniecība konkrētā teritorijā ir iespējama, ja ir klientu pieprasījums pieslēgumu izbūvei un ir plānots sasniegt investīciju efektivitāti.

Lielākā daļa jaunu sistēmas lietotāju un attiecīgi arī dabasgāzes patēriņš koncentrējas Rīgā un apdzīvotās vietās, īpaši Rīgas iecirkņa teritorijā - Mārupes, Ādažu, Ķekavas, Ropažu novados.

Iepriekšējo gadu periodā jauno pieslēgumu sadalījums pa iecirkņu apkalpes zonām ir sekojošs:

- Rīgas iecirkņa apkalpes zonā: 60 - 65%;
- Jūrmalas iecirkņa apkalpes zonā: 8 - 10%;
- Jelgavas iecirkņa apkalpes zonā: 5 - 8%.
- Cēsu, Liepājas, Ogres, Daugavpils, Jēkabpils un Bauskas iecirkņu zonās vidēji 3 - 7% no kopējā jauno pieslēgumu skaita.

Pamatojoties uz ģeopolitisko situāciju un atbalstu atjaunojamiem energoresursiem, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2022. gadā jauno pieslēgumu skaits samazinājās par 35%, to kopējā uzstādītā slodze sasniedza 9 700 m³/h. Pieprasītā slodze tehniskajos noteikumos ir par 30% līdz 40% lielāka, kā faktiski uzstādītā. Turpmākajam 10 gadu periodam jaunu pieslēgumu proporcionālais sadalījums pa iecirkņiem plānots līdzīgs iepriekš realizētajam pieslēgumu skaitam. Attīstības plāna periodā jauno pieslēgumu kopējās plānotās slodzes (m³/h) gadā plānotas šādas:

- bāzes scenārijā no 7 000 līdz 8 000 m³/h;
- optimistiskajā scenārijā no 9 000 līdz 100 000 m³/h;
- krīzes scenārijā no 5 000 līdz 6 000 m³/h.

Jauno pieslēgumu slodzes bāzes scenārijs aprēķināts pamatojoties uz faktisko jauno pieslēgumu kopējo slodzi 2022.gadā un jauno pieslēgumu dinamiku. Krīzes scenārijā jauno pieslēgumu slodzes prognozētas ņemot vērā tendences jauno pieslēgumu samazinājumam. Optimistiskajā scenārijā prognozēts jauno pieslēgumu slodzes pieaugums ņemot vērā iespējamo jauno pieslēgumu skaitu speciālajās ekonomiskajās zonās, piemēram Valmierā, Jēkabpilī, Jelgavā un Bauskā, jo Gāso ir piedalījies šo ekonomisko zonu teritoriju plānošanas periodā un iespējamo ražošanas uzņēmumu atļauto maksimālo slodžu izvērtēšanā.

Pamatojoties uz izsniegtajiem tehniskajiem noteikumiem, lielākās jauno pieslēgumu jaudas 2024. un 2025.gadā plānotas Rīgas iecirkņu zonā (Rīga, Ādažu, Ropažu, Mārupes novadā) Bauskas iecirkņu zonā (Iecavā), Ogres iecirkņa zonā (Salaspils novadā), Daugavpils iecirkņa zonā (Daugavpili), Liepājas iecirkņa zonā (Liepājā). Jaunu sistēmas ieejas punktu izbūve tuvākajos divos līdz piecos gados iespējama Bauskas iecirkņa, Rīgas iecirkņa, Daugavpils iecirkņa un Ogres iecirkņa darbības zonās.

IEGULDĪJUMI INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJĀS

Informācijas tehnoloģiju sistēmām un dažādiem IT risinājumiem ir būtiska loma efektīvas uzņēmuma darbības nodrošināšanā, tādēļ arī turpmāk tiek plānots veicināt digitālu risinājumu ieviešanu uzņēmuma darbības un biznesa vajadzību nodrošināšanai un efektīvai pārvaldībai. IT kapitālieguldījumu pamatā ir investīcijas informācijas sistēmu attīstības projektos un to licencēs, katodaizsardzības un sadales sistēmas SCADA modernizēšanā, kā arī viedizācijā. Digitālo risinājumu ieviešana sadales sistēmā vēsturiski bijusi ar zemāko prioritāti, kā rezultātā joprojām nepieciešamas būtiskas investīcijas jaunu un esošo IT sistēmu attīstībai. Ne vienmēr informācijas apmaiņa starp sistēmām ir automatizēta, nereti cilvēkresursi tiek izmantoti tur, kur iespējama IT automatizācija un komunikācijā ar klientu netiek izmantotas pieejamās tehnoloģiju iespējas. Turpinot uzlabot un automatizējot esošos procesus iespējams ne tikai uzlabot klientu apkalpošanu, bet arī uzlabot kopējo uzņēmuma efektivitāti.

IT investīciju plāns ir sagatavots, izvirzot šādas galvenās prioritātes:

- Dispečeru vadības sistēmas un viedās uzskaites pilnveidošana un modernizācija;
- Klientu apkalpošanas sistēmu attīstība un modernizācija;
- Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstība un modernizācija.

Dispečeru vadības sistēmas modernizācija, tai skaitā gāzes sadales tehnoloģisko objektu aprīkošana ar telemetrijas iekārtām, ļaus paaugstināt sadales tīkla ekspluatācijas drošību, nodrošinot attālinātu iekārtu darbības parametru iestatīšanu un operatīvu nestandarta situāciju atklāšanu. Viedo skaitītāju ieviešana mājāsaimniecību dabasgāzes patēriņa uzskaitē, kontrolei un precīzu norēķinu veikšanai nodrošinās precīzu informāciju par dabasgāzes patēriņu mājāsaimniecībām, nestandarta situāciju atklāšanu, informāciju par zudumiem.

Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2009/73/EK Par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu, Eiropas Savienības dalībvalstīm ir jānodrošina viedo mēraparātu sistēmu ieviešana, lai veicinātu patērētāju aktīvu līdzdalību elektrības un gāzes piegādes tirgū. Salīdzinājumā ar elektrību, attiecībā uz dabasgāzi nav noteikts termiņš līdz kuram nepieciešams nodrošināt visus patērētājus ar viedo mēraparātu sistēmām. Ņemot vērā attīstības tendences un to, ka viedo skaitītāju uzstādīšana var būtiski uzlabot energoefektivitāti un arī nodrošināt uzņēmuma efektīvāku darbību, Gaso uzsāka un arī turpmāk plāno esošo skaitītāju nomaiņu pret moderniem dabasgāzes uzskaites skaitītājiem (viediem skaitītājiem).

Ņemot vērā to, ka Direktīvas 2009/73/EK 52. punktā minēts, ka dalībvalstīm nepieciešams viedo mēraparātu sistēmas ieviešanu balstīt uz ekonomisko izvērtējumu, līdz šim Gaso skaitītājus ar telemetrijas iespēju nodrošināja tikai atsevišķiem, patēriņa un patēriņa neregularitātes ziņā būtiskiem tirgus klientiem, kā arī lieliem mājāsaimniecību lietotājiem un nelieliem juridisko lietotāju objektiem. Tomēr, attīstoties tehnoloģijām un citiem risinājumiem, viedie skaitītāji kļūst pieejamāki un to uzstādīšana var būt ekonomiski pamatota arī mājāsaimniecību lietotājiem, kuri izmanto dabasgāzi apkurei.

Šobrīd Gaso nodrošina viedo skaitītāju uzstādīšanu mājāsaimniecībām ar prognozēto maksimālo stundas patēriņu virs 10m³/h. Mājāsaimniecību patērētājiem ar mazāku maksimālo stundas patēriņu, kuri dabasgāzi izmanto apkurei un karstā ūdens uzsildīšanai viedie skaitītāji līdz šim ir uzstādīti tikai pilotprojektu ietvaros un iepriekš minētajos gadījumos.

Lai arī precīza un savlaicīga informācija par lietotāja patērēto dabasgāzi sadales sistēmas operatoram ir būtiska, līdz šim šādi risinājumi netika plaši ieviesti ievērojamo izmaksu dēļ. Pamatā, tas ir saistīts ar problēmu nodrošināt skaitītājā iebūvētās sakaru iekārtas energoapgādi (vai nu jāveido sava datu pārraides infrastruktūra, vai jānodrošina jaudīga baterija sakaru modema darbības nodrošināšanai vismaz vairāku gadu garumā).

Šobrīd, attīstoties mobilo operatoru infrastruktūrai, datu pārraides tehnoloģijām (NB-IoT), un skaitītāju datu pārraides risinājumiem, kļūst arvien pieejamāki risinājumi, kas nodrošina pietiekamu skaitītāja komunikācijas baterijas darbības laiku.

Gasco ir uzsācis plašāku projektu par viedo skaitītāju ieviešanu mājāsaimniecībām kuras dabasgāzi izmanto apkurē un karstā ūdens sildīšanā, izmantojot GPRS un NB-IoT (tur kur tas tiek nodrošināts) datu pārraides infrastruktūras. Projekta realizācijai ir izveidota IT infrastruktūra drošai datu pārraidei, apstrādei, kā arī notiek darbi pie tā, lai Gasco klientu portālā būtu pieejama patēriņa informācija visiem patērētājiem, kuriem ir uzstādīts viedais skaitītājs, tādējādi nodrošinot precīzāku informāciju par patērēto dabasgāzi.

Gasco plāno 2024. gadā uzsākt viedo skaitītāju uzstādīšanu mājāsaimniecību klientiem, kas dabasgāzi patērē apkurē un ūdens sildīšanai, atbilstoši skaitītāju nomaiņas plānam, sākot ar lietotājiem, kuriem ir pienācis skaitītāja nomaiņas (verifikācijas) periods.

Gasco plāno 10 gados vidēji vienā gadā uzstādīt 5720 viedos skaitītājus.

Datu precizitāte. Ieviešot viedos skaitītājus, būs iespējams uzturēt informācijas precizitāti visā skaitītāja darbības laikā, nodrošināt augstāku datu kvalitāti un iespējams laicīgi novērst iespējamus ar drošību saistītus riskus.

Pārlieku liels administratīvais slogs. Saņemot ar patēriņu saistīto informāciju attālināti un uzlabojot datu precizitāti, ir iespējams samazināt klientu sūdzību skaitu, kā rezultātā var tikt atvieglota klientu centra darbība, rādījumu apstrāde un citas darbības.

Ieviešot viedos skaitītājus, tiktu atrisināta problēma, kas saistīta ar Gasco darbinieku netraucētu iekļūšanu gazificētajā objektā ar mērķi nolasīt skaitītāju rādījumus (mājāsaimniecības lietotājiem, kuri izmanto dabasgāzi apkurē).

leguvumi:

- Ieguvums no precīzākiem patēriņa datiem;
- Laika ietaupījums no mazāk manuālu kontroļu veikšanas;
- Laika ietaupījums no klientu rādījumu apstrādāšanas.
- Iespējams aprēķināt precīzāku patēriņa bilanci;
- Lietotājs var analizēt patēriņu un savus paradumus;
- Ārkārtas situācijās ir iespējams laicīgāk un precīzāk apkopot un prognozēt ar patēriņu saistīto informāciju;
- Iespējams laicīgi konstatēt gāzes zagšanu;
- Izvairīšanās no neprecīzu rādījumu saņemšanas, kas rodas cilvēku kļūdu rezultātā.

Gasco dabasgāzes patēriņa uzskaites mēraparātu rādījumu datus iegūst no dažādiem avotiem, galvenokārt no dabasgāzes sistēmas lietotājiem tieši vai pastarpināti caur dabasgāzes tirgotājiem, kā arī izmantojot telemetriju (dabasgāzes patēriņa uzskaites mēraparātu rādījumu automatisku nolasīšanu) iespējas, ko Gasco šobrīd izmanto tikai rūpniecisko klientu segmentā.

Dabasgāzes patēriņa uzskaites mēraparātu rādījumu ziņošanas atstāšana lietotāju ziņā rada risku neprecīzu datu iesniegšanai, tādējādi radot būtiskus finanšu zaudējumus gan Gasco, gan dabasgāzes tirgotājam. Neprecīzi vai neesoši dati būtiski ierobežo tehnoloģiju iespējas, jo bez precīziem vēsturiskajiem datiem nav iespējams izmantot mākslīgā intelekta tehnoloģiju sniegtās iespējas un veikt kvalitatīvu prognozēšanu vai negodprātīgu dabasgāzes lietošanas gadījumu identificēšanu.

Gasu pēdējo trīs gadu laikā ir veikusi būtisku izpēti darbu viedās uzskaites jomā, gan piesaistot neatkarīgu konsultāciju uzņēmumu KPMG, gan patstāvīgi – pilota projektos sadarbībā ar mobilo sakaru operatoriem pārbaudītas gan datu pārraides tehnoloģija NB-IoT, gan pārbaudītas MDM mākoņpakalpojuma platformu iespējas, gan Gasu datu centrā darbinātas platformas iespējas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lai nodrošinātu Gasu funkciju kvalitatīvu izpildi un mazinātu iepriekšminētos riskus, plānots uzsākt G4, G6 membrānas tipa skaitītāju plānveida maiņu uz viedajiem skaitītājiem.

KATODAIZSARDZĪBAS IEKĀRTU ATTĀLINĀTĀ VADĪBA

Katodaizsardzības iekārtu (KAS) attālinātā vadība, jeb KAS SCADA, nodrošina sabiedrības darbiniekus ar operatīvu informāciju par KAS darbības parametriem (KAS strāva, KAS spriegums, "caurule-zeme" potenciāla starpība), kā arī ļauj diagnosticēt sistēmas traucējumus un attālināti iestatīt katodaizsardzības staciju darbības parametrus, tādējādi paaugstinot tīklu ekspluatācijas drošību un nodrošinot lielāku sadales tīklā esošo metāla gāzes vadu ekspluatācijas laiku.

Katodaizsardzības SCADA sistēmas attīstībā ir paredzēts, ka ar SCADA tiks aprīkotas pilnīgi visas Gasu katodaizsardzības stacijas. Aprīkojot katodaizsardzības stacijas ar SCADA un saņemot operatīvu informāciju, Gasu tiks nodrošināta iespēja palielināt katodaizsardzības staciju tehnisko apkopju intervālus.

GĀZES REGULĒŠANAS IEKĀRTU DISPEČERVADĪBA

SGRP dispečervadība, jeb Sadales SCADA nodrošinās Gasu darbiniekus ar operatīvu informāciju par sadales gāzes tīklu darbību (spiediens GRP/SGRP ieejā un izejās, tehnoloģiskās telpas piegāzētība, durvju stāvoklis, temperatūra, elektroapgāde, gāzes filtru stāvoklis u.c.) tādējādi paaugstinot gāzes sadales tīklu ekspluatācijas drošību un nodrošinot savlaicīgu nestandarta un avāriju situāciju atklāšanu. Sadales SCADA būtiski paaugstina dabasgāzes apgādes drošību un ļauj pieņemt daudz operatīvākus lēmumus avārijas situācijās.

IT INFRASTRUKTŪRA

IT infrastruktūras nomaiņa ir viens no būtiskajiem faktoriem IT infrastruktūras uzturēšanā, jo jāseko iekārtu tehniskam stāvoklim un jāsabalansē ar biznesa prasībām. Novecojušo iekārtu nomaiņa mazina dīkstāves riskus kritiskajām IT sistēmām. IT infrastruktūras modernizācijas ietvaros, kas notiek cikliski, tiek vērtētas nepieciešamās jaudas un kapacitāte. Plānotie infrastruktūras uzlabojumi ietver sevī jaunu serveru, tīkla komutatoru, datu glabāšanas ierīču, lietojumprogrammas, kas uzlabos darbības veiktspēju un funkcionalitāti, iegādi. Plānojot IT infrastruktūras uzlabošanu, tiek ņemta vērā drošības risinājumu ieviešana, ugunsdrošība, datu šifrēšana, piesardzība pret datu zudumu un citi drošības mehānismi, kas aizsargā uzņēmuma datus.

Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstība un modernizācijas projektā tiek pārskatīti esošie sabiedrības biznesa procesi, to uzskaites un pārvaldības kārtība un metodes. Rezultātā tiek apzināti apgabali, kuri nedarbojas pietiekoši efektīvi, veido nekvalitatīvus un grūti strukturizējamus datus. Uzlabojot iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstību un modernizācijas projektā iesaistīto IT sistēmu savstarpējo integritāti, pilnveidojot un paplašinot funkcionalitāti, pilnībā digitalizējot sabiedrības iekšējos biznesa procesus, tiks nodrošināta ievērojama sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī tiks ievērotas datu drošības un uzglabāšanas prasības.

IETEKME UZ DABASGĀZES SADALES SISTĒMAS TARIFU

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu dabasgāzes sadales sistēmas attīstību, sadales sistēmas 10 gadu attīstības plānā ietverti gan finanšu ieguldījumi esošās sadales sistēmas atjaunošanā, gan finanšu ieguldījumi sadales sistēmas attīstībā, izveidojot jaunus sadales sistēmas aktīvus.

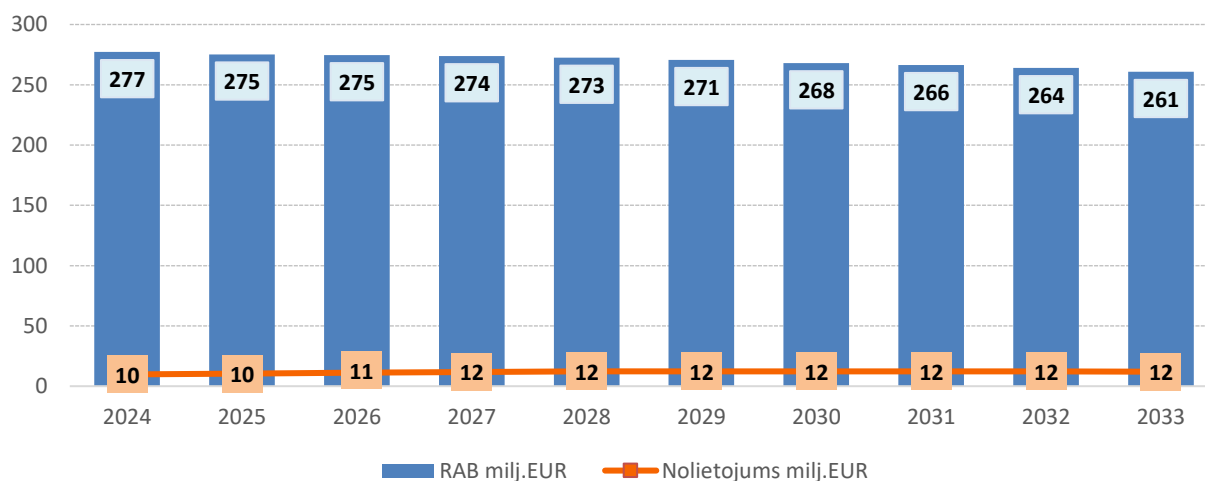
Gasos, efektīvi un racionāli izmantojot pieejamos finanšu resursus un projektu finansējuma avotus, dara visu, lai šie projekti atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem.

Izvērtējot 10 gadu attīstības plānā ietverto ieguldījumu ietekmi uz tarifu, secināms, ka ieguldījumi sadales sistēmā, kas nepieciešami, lai apturētu sadales sistēmas novecošanās tendences, nodrošinot tās stabilu darbību un citi projekti, kas vērsti uz sadales sistēmas drošu uzturēšanu tiek finansēti no sadales sistēmas aktīvu nolietojuma un neatstāj ietekmi uz dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem.

Attiecībā uz nākamo regulatīvo tarifa periodu, kas Gasos tiek plānots sākties ar 2026. gada 1. janvāri, tiek plānots, ka regulatīvās aktīvu bāzes (turpmāk - RAB) vērtība samazināsies par 3 % jeb 9 miljoniem eiro, salīdzinājumā ar esošā tarifā iekļauto RAB vērtību, savukārt tarifā iekļaujamā nolietojuma apmērs samazināsies par 122 tūkstošiem eiro gadā jeb 1% salīdzinājumā ar esošā tarifā iekļauto nolietojuma apmēru.

6. tabula

Prognozētā regulējamo aktīvu bāze un nolietojums no 2024. gada līdz 2033. gadam

Aprēķins veikts saskaņā ar 10 gadu attīstības plāna izstrādāšanas laikā spēkā esošo Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodiku un atbilstoši spēkā esošai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2022. gada 29. augusta apstiprinātajai Kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikai.

PIELIKUMI

1. Kapitālieguldījumi sadales sistēmas operatora mērķa programmās no 2024. gada līdz 2033.gadam.
2. Sadales sistēmas operatora plānotie kapitālieguldījumi projektos no 2024. gada līdz 2033. gadam.
3. Kopējie sadales sistēmas operatora plānotie kapitālieguldījumi teritorijās no 2024. gada līdz 2025. gadam.

Kapitālieguldījumi sadales sistēmas operatora kapitālieguldījumu programmās no 2024. līdz 2033. gadam (bez PVN)

Kapitālieguldījumu programma	Ieguvumi no programmas īstenošanas	Galvenie kapitālieguldījumu objekti, raksturojums	Vispārīgs tehniskais raksturojums, skaits	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieceļa	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Īstenošanas laiks	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)			Kapitālieguldījumu programmas īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem									
							Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā	(tūkst. EUR)									
										2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Dabaszāģes vadi	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Sadales sistēmas sacelšanos objekti, esošo gāzvadu posmu nomaiņa, atbilstoši ekspl. darbu gaitā konstatētiem trūkumiem, bojājumiem	Zemā, vidējā un augstā spiediena gāzvadu izbūve, 10 gadu laikā - 75 obj. visos Gaso iecirkņos	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Īstenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	Visā periodā, pēc nepieciešamības, izvērtējot atsevišķu teritoriju patēriņus. Pastāvīgi.	13 449	-	13 449	789	785	1 455	1 639	1 614	1 428	1 123	1 511	1 496	1 610
		Noslēģierīču rekonstrukcijas	Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dzīlējās un seklajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunas, modernas (pazemes, bezakas) noslēģierīces. Pēc šī brīža novērtējumā, 277 gab. noslēģierīces ir nepieciešams rekonstruēt.	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Gāzes noplūžu rašanās iespējama veco objektu starpā ir krietni lielāka, kas rezultātā rada papildus izmaksas noplūžu likvidācijas gadījumā (ierīces un gāzsvada operatīva atrašanās, neplānoti remontdarbi, seguma atjaunošana utt.). Ekspluatācijas darbu sastāvā, apjoms un periodiskums, kas ir noteikts noslēģierīcēm akās, kas tika būvētas pirms 30 gadiem ir krietni lielāks, nekā mūsdienu noslēģierīcēm.	Pastāvīgi.	4 773	-	4 773	232	410	707	659	620	629	446	455	414	203
		Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas.	Ierīces ir no 30 līdz 60 gadiem vecas, tās ir izgatavotas darbnīcu apstākļos, neveicot metinājumu šuvju starošanu. Šī brīža pieredze, veicot minēto sistēmas elementu likvidāciju, liecina, ka to stāvoklis ilgtermiņā var kļūt par nopietnu bīstamu faktoru gāzapgādes sistēmas drošībai, tādēļ tiek veikta to nomaiņa vai likvidācija. Ierīču kopējais skaits šobrīd - 10,4 tūkst. gab.	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Programmas īstenošana ir pamatota ar drošības nodrošināšanu ne tikai gāzapgādes ziņā, bet arī apkārt esošo apdzīvoto teritoriju iedzīvotāju drošību.	10. gados 1,5 tūkst. gab. Pastāvīgi.	5 750	-	5 750	282	262	275	593	608	712	764	750	735	771
		Ievadmezģu rekonstrukcijas	Ilgstoši ekspluatācijā esošo ievadmezģu stāvoklis ilgtermiņā var kļūt par nopietnu bīstamu faktoru, līdz ar to ievadmezģu rekonstrukcijas darbi ir neatņemams pasākums dabaszāģes apgādes sistēmas ekspluatācijā. Ekspluatācijā esošo nerekonstruēto ievadmezģu, kuri tiek ekspluatēti vairāk nekā 30 gadus, aptuvenais skaits: daudzdzīvokļu dzīvojamu māju - 17 tūkst., mazstāvu dzīvojamu māju - 10,7 tūkst.	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Nepieciešamību veikt gāzvadu remontu vai renovāciju, kā arī nepieciešamo rekonstrukcijas darbu apjomu (tiek rekonstruēti ievadmezģi, kopā ar ievadlīkumi, kas paredz arī ievērojamu rakšanas darbus un pazemes gāzsvada posma nomaiņu, vai tiek rekonstruēta tikai virszemes ievadmezģa daļa) nosaka, pamatojoties uz gāzsvada tehniskā stāvokļa novērtējumu. Ievadmezģu rekonstrukcijas darbu veikšana vienlaikus tiek veikta kā ekspluatāciju izmaksu samazināšanas pasākums, jo analizējot Gaso pamatoto neatliekamo remontu izsaku kopējo skaitu Gaso piederības robežās, ievērojama daļa no tiem ir saistīta tieši ar ekspluatācijā esošiem ievadmezģiem.	(1,2 tūkst. mēzst.dz.m. un 8,5 tūkst. daudz. dz. m.). Pastāvīgi.	9 658	-	9 658	587	538	923	905	1 134	1 165	1 129	1 078	1 082	1 118

Kapitālieguldījumu programma	Ieguvumi no programmas īstenošanas	Galvenie kapitālieguldījumu objekti, raksturojums	Vispārīgais tehniskais raksturojums, skaits	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indiciējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Īstenošanas laiks	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)			Kapitālieguldījumu programmas īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)									
							Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
	Jauni pieslēgumi	Jauni sadales gāzesvadi, iekārtas	Jauni sadales gāzesvadi, iekārtas	Ekonomiski pamatota tehniskā risinājuma izvēle	Ekonomiski pamatota tehniskā risinājuma izvēle	Pastāvīgi.	5 940	3 960	9 900	1 000	1 000	980	980	990	990	990	990	990	990
Gāzes regulēšanas iekārtas	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, modernizācija, gāzapgādes drošība.	Gāzes regulēšanas iekārtu - GRP, (P)SGRP, MR rekonstrukcijas.	Gāzes regulēšanas iekārtu uzturēšana darba kārtībā ir viens no primārajiem gāzapgādes drošības nosacījumiem, jo tie ir atkarīga ne tikai gāzapgādes nepārtrauktības nodrošināšana, bet arī šobrīd īpaši svarīga funkcija - iespēja regulēt dabasgāzes plūsmas, mainot to režīmu, parametrus un virzienus. Iekārtu lietderīgās lietošanas laiks - 30 gadi. Šobrīd ekspluatācijā esošie: GRP- 163 gab., (P)SGRP- 1146 gab., MR- 8405 gab.	Iekārtu modernizācija atbilstoši mūsdienu patēriņam, tehnoloģisko iekārtu ēku energoefektivitāte, ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Plānojot gāzes regulēšanas iekārtu rekonstrukcijas, tiek ņemti vērā vairāki aspekti: - Ekspluatācijas laikā konstatēti bojājumi un trūkumi, to ietekme uz regulēšanas iekārtas darbību, tādi veidi - uz gāzapgādes drošību; - Iekārtas efektivitāte, to izmantošanas iespējas un atbilstība mūsdienu prasībām; - Ekspluatācijas izmaksu apjoms; - Gāso apstiprinātais iekārtas lietderīgās lietošanas laiks, u.c. Izvērtējot objekta stāvokli, tiek pieņemts lēmums par nepieciešamo darbu apjomu. Rekonstrukcijas darbi katrā atsevišķā gadījumā var sastāvēt tikai, piemēram, no regulatoru nomaipas, turpretim atsevišķos gadījumos, tiek pieņemts lēmums par pilnīgi jaunas iekārtas uzstādīšanu, izbēvojot no jauna gan regulēšanas iekārtas darba līnijas, gan pašu konteineru tipa ēku ar visām komunikācijām. Pirms 30 un vairāk gadiem būvotās GRP ekspluatācijas izmaksas ietver tādas finanšāli ievērojamas pozīcijas kā pašas ēkas uzturēšana, t.sk. fasādes, jumta, iekšējo, iekšējo komunikāciju remontdarbi. Savukārt, jaunizbūvētajām mūsdienu konteineru tipa GRP ēkām, kas būvētas no mūsdienu energoefektīviem materiāliem, šādas ekspluatācijas izmaksas pirmajos ekspluatācijas gados nav vai ir minimālā apmērā. Esošo GRP un SGRP rekonstrukcijas darbi saistīti ar nepieciešamību veikt esošās sadales sistēmas optimizāciju, lai tas atbilstu mūsdienu dabasgāzes patēriņam un prognozējamam patēriņam nākotnē. It īpaši, šis aspekts ir aktuāls Gāso reģionālo iecirkņu apkopes zonās, kad pagātnē būvētā sadales sistēma šobrīd neatbilst reģionu dabasgāzes pieprasījumam. Šajā gadījumā esošās jaudīgās, bet ekspluatācijas izmaksu ziņā dārgās iekārtas tiek mainītas uz pieprasījumam atbilstošām vai vispār tiek likvidētas (ja tas ir tehniski iespējams, attiecīgi mainot arī darba spiedienu sadales sistēmā uz zemāko).	10 gados 285 rekonstruējamie objekti. Pastāvīgi.	9 435	-	9 435	326	600	1 023	1 476	1 308	1 128	900	978	896	801
Elektroaizsardzības iekārtas	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Tērauda gāzesvadu pretkorozijas aizsardzības nodrošināšana. Katodstaciju (KS) elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas	Gāso īpašumā esošie tērauda sadales gāzesvadi sastāda 60,6% no kopējā apjoma. Atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošam regulējumam (LVS 423, LVS EN 12954, LVS EN 13509), aktīvā aizsardzība ir nepieciešama aptuveni 3 200 km gāzesvadiem, kas sastāda 98,2% no kopējā Gāso īpašumā esošo tērauda gāzesvadu apjoma. Savukārt, 99,29 % no gāzesvadiem, kuriem ir nepieciešama aktīvā elektroaizsardzība, šī aizsardzība tiek nodrošināta. Iekārtu skaits: KS - 306 gab., drenāžas - 69 gab. Elektroaizsardzības iekārtu lietderīgās lietošanas laiks: KS - 15 gadi, elektrodrenāžām - 10 gadi un protektoriem - 5 gadi	Iekārtu modernizācija, palielinot to efektivitāti. Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Elektroķīmiskās aizsardzības iekārtas - iekārtas, ar kuru pielietošanu tiek panākta pazemes tērauda gāzesvada korozijas potenciāla elektriskā kontrole, pretkorozijas aizsardzības nodrošināšanai, līdz ar to, šo iekārtu ekspluatācija un uzturēšana darba kārtībā ir tieši sadales sistēmas cauruļvadu tehniskās uzturēšanas neatņemama sastāvdaļa. KS un elektrodrenāžu modernizācija tiek veikta nomainot tehniski novecojošās stacijas uz jaunās paaudzes iekārtām (impulsu pārveidotāju), kuras strādā automātiskā režīmā ar augstu lietderīgās darbības koeficientu (dažādos darbības režīmos no 90% līdz 95%). Veicot KS iekārtu rekonstrukcijas, tiek nomainīti ekspluatācijas laikā izstrādātie anodzemējumi, uzstādot jaunus zemētājus (anoda) no ilgmūžīgiem materiāliem (pilsētas apstākļos pēc iespējas pielieto dzijumelektrodus līdz 60 m), kas paaugstina katodaizsardzības iekārtu darbības efektivitāti. Veicot pastiprinātu un polarizēto elektrodrenāžu iekārtu rekonstrukcijas, tiek nomainīti kontakmezgli pieslēguma punktos pie elektrificētā transporta sliežu vai to fidera punkti. Veicot protektoru iekārtu rekonstrukcijas tiek nomainīti ekspluatācijas laikā izstrādātie (turpmākai ekspluatācijai neatbilstoši) galvaniskie anodi kopā ar kabelu līnijām, pielievojot galvaniskos anodus, kas efektīvi darbojas gruntīs līdz 200 Ω/m.	10 gados 295 rekonstruējamie objekti. Pastāvīgi.	7 292	-	7 292	749	609	608	698	845	709	856	774	757	687

Kapitālieguldījumu programma	Ieguvumi no programmas īstenošanas	Galvenie kapitālieguldījumu objekti, raksturojums	Vispārīgs tehniskais raksturojums, skaits	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Īstenošanas laiks	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)			Kapitālieguldījumu programmas īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)									
							Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Enerģētiskās iekārtas, sūkņi un kompresori	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Enerģētiskās iekārtas, sūkņi un kompresori,	Āpkures katli, kompresori, sūkņu stacijas, ventilatori un iebūvētie gaisa kondicionieri un citi	Iepirkuma procedūras ieviešana, energoefektīvu un ilgspejīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ietvaros.	Pastāvīgi.	100	-	100	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Transporta līdzekļi	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Kravas, kravas - pasažieru autotransports, piekabes un citi	Nolietoto transporta līdzekļu nomaiņa, pārbūve.	Braucieni monitoringa sistēmas izmantošana, maršrutu optimizācija. Transporta iegādes brīdī - iepirkuma procedūras ieviešana kvalitatīvu, ekonomisku un ilgspejīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ietvaros.	Pastāvīgi.	3 994	-	3 994	419	220	384	510	389	330	539	365	419	419
Mehānismi	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Traktori, ekskavatori, autokari, ceļamkrāni, universālie mehānismi	Nolietoto mehānismu nomaiņa.	Iepirkuma procedūras ieviešana kvalitatīvu, energoefektīvu un ilgspejīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ietvaros.	Pastāvīgi.	430	-	430	70	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Ēkas un būves	Sadales sistēmas darbības uzturēšana	Ražošanas, administrācijas, noliktavu, garāžu, darbnīcu, tehnoloģisko un citu ēku uzturēšana	Ēku rekonstrukcijas darbi, visos Gaso iecirkņos, kopā - 36 objekti	Energoefektivitātes uzlabošana, esošo audītu un citu pārbažu rezultātā konstatēto trūkumu novēršana, darba apstākļu uzlabošana, efektivitātes celšana	Projekti pamatoti ar energoefektivitātes uzlabošanu, kā arī tiek iekļauti atbilstoši iepriekšējos gados veiktajām pārbaudēm un audītiem, kā arī izvērtējot projektu realizācijas saimniecisko lietderīgumu Gaso darbībā.	Pastāvīgi.	4 169	-	4 169	263	509	389	487	565	405	433	577	441	100
Ēkas un būves	Tehnoloģisko iekārtu ēku un būvju uzturēšana	Tehnoloģisko un citu ēku uzturēšana - Gāzes regulēšanas punktu elektroapgādes sistēma, un citas tehnoloģisko iekārtu ēkas	GRP ēku uzturēšanas darbi - elektroinstalācijas rekonstrukcija	Projekta realizācija ir pamatota ar gāzapgādes drošību.	GRP ēku iekšējās instalācijas rekonstrukcijas darbi, GRP ēku nožogojuma rekonstrukcija - projekta realizācija ir pamatota ar gāzapgādes drošību, un alternatīvu šo darbu izlīdei nav.	Pastāvīgi.	233	-	233	17	17	30	23	23	24	24	25	25	26
Iekārtas, aparāti, darba galdī, rokas darba rīki, instrumenti	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Darbagaldī, stendi, rokas instrumenti ar elektropiedziņu, rokas darba rīki un instrumenti, metināšanas iekārtas, elektromotori, spēka mehānismi u.c.	Dažādi darba rīki, manometri, slīpmašīnas, plaujmašīnas, karstā gaisa ģeneratori, metināšanas maskas, krūmgrieži, vītngrieži, perforatori, urbjmašīnas, skrūvgrieži, aizspiešanas un metināšanas ierīces PE caurulēm, ierīces iefrēzēšanai un nosprostošanai, darbmašīnas, pārbaudes stendi, metināšanas iekārtas un aparāti, laboratorijas iekārtas, remontiekārtas, hidrostacijas, hidroamīri, pretkorozijas aizsardzībai pielietojamās iekārtas un aparāti, citas iekārtas	Iepirkuma procedūras ieviešana kvalitatīvu, energoefektīvu un ilgspejīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ietvaros.	Pastāvīgi.	2 468	-	2 468	235	223	253	237	241	246	251	256	261	266
Vieglie transporta līdzekļi	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, gāzapgādes drošība	Vieglais autotransports	Nolietoto transporta līdzekļu nomaiņa, pārbūve.	Braucieni monitoringa sistēmas izmantošana, maršrutu optimizācija. Transporta iegādes brīdī - iepirkuma procedūras ieviešana kvalitatīvu, ekonomisku un ilgspejīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ietvaros.	Pastāvīgi.	1 186	-	1 186	108	270	140	-	140	172	-	140	108	108

Kapitālieguldījumu programma	Ieguvumi no programmas īstenošanas	Galvenie kapitālieguldījumu objekti, raksturojums	Vispārīgais tehniskais raksturojums, skaits	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Īstenošanas laiks	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)			Kapitālieguldījumu programmas īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)									
							Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Dabagāzes sadales sistēmas infrastruktūras dispečeru vadības sistēmas pilnveidošana un modernizācija	DVS modernizācija, tai skaitā gāzes sadales tehnoloģisko objektu aprīkošana ar telemetrijas iekārtām, lai paugstināt sadales tīkla ekspluatācijas drošību, nodrošinot attālinātu iekārtu darbības parametru iestatīšanu un operatīvu nestandarta situāciju atklāšanu.	DVS gala iekārtas un to vadības sistēmu modernizācija un attīstība	DVS gala iekārtas un to vadības sistēmu modernizācija un attīstība	Uzturēšanas un apkalpošanas izmaksu samazinājums, datu un procesu drošība, datu kvalitāte un precizitāte	Neveicot DVS modernizāciju pieaug Gaso darbinieku iesaiste drošas dabagāzes sadales infrastruktūras nodrošināšanā (bez DVS nepieciešama daudz biežāka objektu apsekošana, iekārtu darbības parametru maiņa veicama tikai klātienē u.c.) Turklāt nepaplašinot ar telemetriju aprīkoto objektu skaitu, samazinās operatīvitate, ar kādu iespējams diagnosticēt nestandarta un avārijas situācijas gāzes sadales tīklos.	Pastāvīgi (2022).	7 250	-	7 250	1 570	700	730	700	700	1 000	700	700	410	40
Dabagāzes patēriņa viedā uzskaitē	Viedo skaitītāju ieviešana mājāsaimniecību dabagāzes patēriņa uzskaitē, kontrolei un precīzu norēķinu veikšanai tādejādi nodrošinot precīzu informāciju par dabagāzes patēriņu mājāsaimniecībām, nestandarta situāciju atklāšanu, informāciju par zudumiem u.c.	Dabagāzes skaitītāji un to datu apmaiņas infrastruktūra	Dabagāzes skaitītāji un to datu apmaiņas infrastruktūra	Attālināta un automatizēta dabagāzes skaitītāju rādījumu iegūšana, Gaso darbības izmaksu samazinājums	Neveicot viedizācības pasākumus Gaso nespēs nodrošināt operatīvu informāciju par patērētāja dabagāzes patēriņu, kas kļūst ļoti būtiska,ņemto vērā dabagāzes cenu svārstības un iespēju patērētājam mainīt dabagāzes tirgotājus.	Pastāvīgi (2023.)	7 453	-	7 453	1 116	998	1 048	643	652	612	584	629	586	585
IT infrastruktūras un drošības sistēmu pilnveidošana un modernizācija	Infrastruktūras uzlabojumi ietver sevi jaunus serverus, tīkla komutatorus, datu glabāšanas ierīces, lietojumprogrammas, kas uzlabo darbības veiktspēju un funkcionalitāti u.c. Uzlabojot IT infrastruktūru tiek veicināta produktivitāte biznesa procesu darbībā pateicoties lielākai datu glabāšanas kapacitātei un datu pārraides caurlaidībai.	IT infrastruktūras un drošības sistēmu pilnveidošana un modernizācija ir process, kurā tiek uzlabota un atjaunota informācijas tehnoloģiju infrastruktūra - datoru un serveru sistēmas, tīklu infrastruktūra, datu uzglabāšana, drošības risinājumi u.c. Šis process ietver dažādu tehnoloģiju izpēti un pielāgošanu esošai viedei, lai nodrošinātu darbības efektivitāti, drošību un pieejamību.	Datortīkla aparatūra, datortīkla drošības iekārtas, datoru iegāde, serveri, datu glabāšanas iekārtas	Tiek veidots tehniskais izvērtējums, kas veicina kopējo efektivitāti un energoefektivitāti. Būtiski tiek ņemta vērā savietojamība un esošā darbības iemaņas darbā ar tehniskiem risinājumiem. Integrācijas ar esošām sistēmām to savietojamība ar tām. Esošā pieredze pārliecinoties par atteikuma gadījumiem un citi ietekmējoši faktori ikdienas uzturēšanā.	Modernizējot IT infrastruktūru tiek izvērtēti vadošie risinājuma ražotāji un savietojamības iespējas ar esošām sistēmām, kas mazina administratīvo slogu. Būtiski izvērtēt ražotāju un tā reputāciju un līdzšinējo administratoru pieredzi darbā ar sistēmām.	Pastāvīgi.	3 895	-	3 895	260	530	869	456	400	173	130	916	61	100
Klientu apkalpošanas sistēmu attīstība un modernizācija	Gasu plāno sistēmas attīstību un jaunu klientu piesaisti, attīstot jaunus apdzīvotu vietu gazifikācijas projektus, popularizējot dabagāzi kā ērti izmantojamu un nomainīgi augstas kvalitātes produktu ar zemāko viedei kaitīgu izmešu saturu, salīdzinot ar visiem citiem fosilā kurināmā veidiem, un ievieš jaunus pakalpojumus klientu veltīgu nodrošināšanai. Tāpat ir svarīgi turpināt uzlabot klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību klientiem. Lai sekmētu sniegto pakalpojumu pieejamību klientiem, ir nodrošināta iespēja sazināties ar uzņēmumu attālināti. Lai padarītu pakalpojumu sniegšanu ātrāku un vienkāršāku, uzņēmumā regulāri jāveic uzlabojumi.	Klientu vadības IT sistēmas un risinājumi	Klientu vadības IT sistēmas un risinājumi	Klientu datu kvalitāte un klientu apmierinātības veicināšana	Tirgū neeksistē gatavas vai pielāgojamas sistēmas, ka apmierinātu biznesa lietotāju prasības un nodrošinātu klientiem pakalpojumu, tai skaitā jaunu, pieejamību un pieteikšanos uz tiem elektroniski.	Pastāvīgi (uzsākts 2017. gadā).	3 400	-	3 400	390	390	390	390	390	290	290	290	290	290

Kapitālieguldījumu programma	Ieguvumi no programmas īstenošanas	Galvenie kapitālieguldījumu objekti, raksturojums	Vispārīgs tehniskais raksturojums, skaits	Kopējie izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēto risinājuma priekšrocību	Īstenošanas laiks	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)			Kapitālieguldījumu programmas īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)										
							Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstība un modernizācija	Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstība un modernizācijas projektā tiek pārskatīti esošie sabiedrības biznesa procesi, to uzskaites un pārvaldības kārtība un metodes. Rezultātā tiek apzināti apgabali, kuri nedarbojas pietiekoši efektīvi, veido nekvalitatīvus un grūti strukturizējamus datus. Uzlabojot iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstības un modernizācijas projektā iesaistīto IT sistēmu savstarpējo integritāti, pilnveidojot un paplašinot funkcionalitāti, pilnībā digitalizējot sabiedrības iekšējos biznesa procesus tiks nodrošināta ievērojama sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī tiks ievērotas datu drošības un uzglabāšanas prasības.	Uzņēmuma resursu plānošanas un pamatlīdzekļu dzīves cikla IT sistēmas un risinājumi	Uzņēmuma resursu plānošanas un pamatlīdzekļu dzīves cikla IT sistēmas un risinājumi	Sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī datu drošības un uzglabāšanas nodrošināšana	IT risinājumiem, kas tiek izmantoti iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstībai un modernizācijai, tirgū ir pieejami alternatīvi risinājumi. Pirms uzskatīt iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstības un modernizācijas projektu tika izvērtētas alternatīvas un tika izvēlēti sabiedrībai izdevīgākie risinājumi, kura funkcionalitātes iespējas apmierinās biznesa lietotāju vajadzības un iederosies kopējā uzņēmuma IT arhitektūrā.	Pastāvīgi (uzsākts 2021. gadā).	3 930	-	3 930	500	500	500	430	375	325	325	325	325	325	
Lietotāju perifērijas ierīces un fizisko drošības sistēmu attīstība	Modernizējot iekārtas tiek veicināta produktivitāte ikdienas biznesa procesos un drošība ikdienas darbā. Attīstot fiziskās drošības sistēmas, nodrošinām drošību uzņēmumā, mazinot dažāda veida riskus.	Cikliskais process, kas notiek pakāpeniski nomainot novecojušo tehniku ar mūsdienu, atbilstošu biznesa un drošības prasībām.	Planšetdatori, monitori, viedtālruni, multifunkcionālās iekārtas, nepārtrauktas barošanas avoti, video novērošanas iekārtas, apsardzes un piekļuves sistēmas, ugunsdrošības sistēmas	Tiek veidots tehniskais izvērtējums, kas veicina kopējo efektivitāti un energoefektivitāti. Būtiski tiek ņemta vērā savietojamība un esošā darbaspēka iemaņas darbā ar tehniskiem risinājumiem, integrācijas ar esošām sistēmām, to savietojamība ar tām.	Modernizējot iekārtas tiek izvērtēti vadošie risinājumi un savietojamības iespējas ar esošām sistēmām, kas mazina administratīvo slogu.	Pastāvīgi.	2 531	-	2 531	288	201	129	188	263	196	180	149	483	454	
Biznesa atbalsta sistēmu attīstība un modernizācija	Daudzu biznesa procesu atbalstam ir izstrādātas informācijas sistēmas, kas nodrošina veikamo darbu efektīvu izpildi. Eksistē vēl digitalizējami biznesa procesi, kā arī dažām jau eksistējošām digitalizācijām ir nepieciešami uzlabojumi un modernizācija. Modernizējot biznesa atbalsta sistēmas un to savstarpējo integritāti, pilnveidojot un paplašinot funkcionalitāti tiks nodrošināta darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī tiks ievērotas datu drošības un uzglabāšanas prasības	Geotelpisko datu apstrādes sistēmas, projektu vadības sistēmas, dokumentu vadības sistēma, finanšu uzskaites sistēmas, informācijas protāli darbiniekiem un klientiem, sistēmu savstarpējās integrācijas platforma	Geotelpisko datu apstrādes sistēmas, projektu vadības sistēmas, dokumentu vadības sistēmas, informācijas protāli darbiniekiem un klientiem, sistēmu savstarpējās integrācijas platforma	Sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī datu drošības un uzglabāšanas prasību nodrošināšana	IT risinājumiem, kas tiek izmantoti biznesa atbalsta sistēmu attīstībai un modernizācijai, tirgū ir pieejami alternatīvi risinājumi. Pirms katra biznesa procesa digitalizācijas uzsākšanas tiek izvērtētas alternatīvas, un tiek izvēlēti sabiedrībai izdevīgākie risinājumi, kura funkcionalitātes iespējas apmierinās biznesa lietotāju vajadzības, kā arī tiek izvērtēts, kā tas iederosies kopējā uzņēmuma IT arhitektūrā.	Pastāvīgi (uzsākts 2017. gadā).	4 040	-	4 040	500	470	400	390	380	380	380	380	380	380	380
KOPĀ							101 377	3 960	105 337	9 710	9 282	11 283	11 453	11 686	10 963	10 093	11 337	10 208	9 322	

Datums*

Persona, kura tiesīgā pārstāvēt sadales sistēmas operatoru: Valdes priekšsēdētāja LPētersone - Godmane

Sagatavotāja vārds, uzvārds: J.Siliņa
tālrunis: 67369182

* Dokumenta rekvizītus "datums" un "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

Sadales sistēmas operatora plānotie kapitālieguldījumi projektos no 2024. līdz 2033. gadam (bez PVN)

Kapitālieguldījumu objekta raksturojums (tsk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)	Iecirknis	Atrašanās vieta, ietekmēto lietotāju skaits	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)				Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēti risinājuma priekšrocību	Kapitālieguldījumu objekta īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem tūkst. EUR										
			Ieguvumi no kapitālieguldījumu objekta īstenošanas	Pašu Finansējums	Trešo pušu inasējums	Kopā		Ieguldīts līdz pārskata perioda sākumam	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Sacilpojošais vidējā spiediena (<4bar) sadales gāzesvads Valmieras pilsētas gāzapgādes sistēmas drošības paaugstināšanai no Čempu ielas līdz Jāņa Daliņa ielai Valmierā. I kārtā: Čempu - Gaides - Krautuves-Marjās iela (PE250, L-1,8km)	Česu	Visi Valmieras pilsētas sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 5 300 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos.	580	-	580	15	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	300	110	170	-	-	-	-	-	-	-
Augstā spiediena sadales gāzesvada izbūve, savienojot Salaspils un Ikšķiles augstā spiediena gāzesvadu sistēmas (Salaspils sacilpojums ar Ūgrī)	Rīgas	Visi Salaspils, Ikšķiles, Saulkalnes, Ūgres un apkaimju sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 9 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos. Sadales gāzesvada izbūve nodrošinās Salaspils pilsētai papildus gāzapgādes avotu, un attiecīgi pretējā virzienā uz Ūgre pusī.	416	-	416	0	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	5	20	-	-	166	225	-	-	-	-
Vidējā spiediena Sadales gāzesvads DN PE 250 4 000 metri Olaine-Medemciems (no apdzīvotās vietas Lubausī līdz esošajam SGRP-75) projekta izstrāde (III. kārtā) un izbūve	Rīgas	Visi Olaines sadales g sistēmas lietotāji - aptuveni 4 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos.	387	-	387	0	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	4	5	-	379	-	-	-	-	-	-
Vidējā spiediena sadales gāzesvada izbūve starp Olaini un Medemciem, Olaines novads (2.kārtā, 2.d.ājā)	Rīgas	Visi Olaines sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 4 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos.	315	-	315	0	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	3	100	212	-	-	-	-	-	-	-
Augstā un vidējā spiediena sadales gāzesvadu izbūve Bīķernieku ielas rajonā (apdzīvotā Amātnieki) vidējā spiediena gāzesvadu sistēmas sacilpošanai Sunišos	Rīgas	Apdzīvotās vietas "Sunīši" lietotāji un arī GRS Zaķumuiža sadales sistēmas lietotāji (Sunīši, Mucenieki, Silakrogs, Zaķumuiža, Ropaži) - aptuveni 2 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem apdzīvotā vietā "Sunīši". Sadales gāzesvada izbūve nodrošinās Sunišu papildus gāzapgādes avotu, kā arī iespēju ārkārtas situācijā variēt ar plūsmām a.sp. gāzesvadu sistēmā no GRS Zaķumuiža (Sunīši, Mucenieki, Silakrogs, Zaķumuiža, Ropaži)	258	-	258	0	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	5	10	-	-	243	-	-	-	-	-
Bauskas un Uzvaras gāzesvadu sacilpošana stabils gāzapgādes nodrošināšanai	Bauskas	Bauskas un Uzvaras sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 5 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos. Sadales gāzesvada izbūve nodrošinās Bauskas pilsētai papildus gāzapgādes avotu, vienlaikus sacilpojot ar to Uzvaras strupeļa gāzapgādes sistēmu.	233	-	233	0	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	5	-	106	121	-	-	-	-	-	-
Augstā spiediena sadales gāzesvada izbūve Granīta ielā, Rīgā	Rīgas	Visi Rīgas pilsētas sadales sistēmas lietotāji - vairāk par 250 000 liet. objekti.	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos.	206	-	206	5	Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	-	100	106	-	-	-	-	-	-	-

Kapitālieguldījumu objekta raksturojums (tsk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)	Iecirknis	Atrašanās vieta, ietekmēto lietotāju skaits	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)				Izdevumi no kapitālieguldījumu objekta īstenošanas	Pašu Finansējums	Trešo pušu inasējums	Kopā	Ieguldīts līdz pārskata perioda sākumam	Alternatīvu izvērtējums, indiciējot izvēlēti risinājuma priekšrocību	Kapitālieguldījumu objekta īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem tūkst. EUR									
			2024	2025	2026	2027							2028	2029	2030	2031	2032	2033				
Vidējā spiediena sadales gāzesvada izbūve Baltezers, Ādažu novads (1.posms), posmā no Baltezers ielas līdz mājām "Sakniši", starp GRP-108 un SGRP-455	Rīgas	Primāri Bukultu rajona sadales gāzesvada sistēmas lietotāji, kā arī daļa no Ādažu lietotājiem - aptuveni 600 liet. objekti	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos. Sadales gāzesvada izbūve nodrošinās Bukultu iedzīvotājiem (gar Baltezers krastu līdz Baltezeram) papildus gāzapgādes avotu.	182	-	182	0		Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	-	3	5	173	-	-	-	-	-	-			
Augstā, vidējā spiediena sadales gāzesvada izbūve Valodzes - Granīta iela	Rīgas	Ulbrokas (iesk.Valodzes) sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 1 700 liet. objekti	Tiek iegūtas plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos. Sadales gāzesvada izbūve nodrošinās Ulbrokas pilsētā (iesk.Valodzes) papildus gāzapgādes avotu.	170	-	170	0		Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	20	150	-	-	-	-	-	-	-	-			
Augstā spiediena virszemes tēraudā gāzesvada DN200 pārejas iecavā pār dzelzceļu, ieguldīšana pazemē ar HVU metodi (apvalkcaurdes D400)	Bauskas	Iecavas sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 50 liet. objekti	Droša un modernizēta augstā spiediena gāzes sadales sistēma. Nepārtraukta un stabila dabasgāzes piegāde esošiem patērētājiem.	134	-	134	0		Tiek modernizēta augstā spiediena sadales gāzesvadu sistēma, nomainot vēsturiski izbūvētu pāreju pāri dzelzceļam, uz pazemes PE gāzesvadu, izbūvējot to ar HVU, tādā veidā samazinot tās ekspluatācijas izmaksas (gāzapgādājuma, balstu konstrukciju, stiprinājumu, dielektrisko starpliku, izjaucamo savienojumu u.c. elementu periodisko renovāciju veikšana aprūpinātos apstākļos - tieši virs dzelzceļa vai tā tuvumā). Mūsdien tehniskais risinājums šāda veida šķērsojumam drošības ziņā ir nesalīdzināmi augstākā pakāpē.	134	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
PED 225mm vidējā spiediena gāzes vada sacelpojums (L=500m) no Slāvu - Spāju ielu krustojuma pāri dzelzceļam līdz Piekastes ielai, Daugavpils.	Daugavpils	Visi Daugavpils sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 28 000 liet. objekti.	Plašākas iespējas variēt ar dabasgāzes plūsmām, nodrošināt nepārtrauktu, stabili un drošu dabasgāzes piegādi esošiem patērētājiem vairākos virzienos.	127	-	127	0		Istenojot projektu tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padarīs šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus, samazinot to realizācijai nepieciešamo laiku un resursu apjomu - izmaksas materiāliem, gāzes izpūšanai, cilvēkstundām, samazinās atslēdzamo lietotāju skaits.	-	10	117	-	-	-	-	-	-	-			
GRP-103 rekonstrukcija Smilgju ielā 2a, Silava, Salaspils	Rīgas	Visi Salaspils sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 8 000 liet. objekti.	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, modernizācija, gāzapgādes drošības nodrošināšana.	458	-	458	0		GRP uzturēšana darba kārtībā ir viens no primārajiem gāzapgādes drošības nosacījumiem no kuriem ir atkarīga ne tikai gāzapgādes nepārtrauktības nodrošināšana, un vairāki drošības aspekti, bet arī šobrīd īpaši svarīga funkcija - iespēja regulēt dabasgāzes plūsmas, mainot to režīmu, parametrus un virzienus. Plānojot gāzes regulēšanas iekārtu rekonstrukcijas, tiek ņemti vērā vairāki aspekti: - Eksploatacija laikā konstatēti bojājumi un trūkumi, to ietekme uz regulēšanas iekārtas darbību, tādā veidā - uz gāzapgādes drošību; - Iekārtas efektivitāte, to izmantošanas iespējas un atbilstība mūsdienu prasībām; - Eksploatacija izmaksu apjoms; - Gāso apstiprinātais iekārtas lietderīgas lietošanas laiks, u.c.	-	25	-	433	-	-	-	-	-	-	-		
GRP-111 rekonstrukcija Dzeņu iela 16, Ķekava, Ķekavas nov.	Rīgas	Visi Ķekavas sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 5 000 liet. objekti.	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, modernizācija, gāzapgādes drošības nodrošināšana.	365	-	365	0		Izvērtējot objekta stāvokli, tiek pieņemts lēmums par nepieciešamo darbu apjomu. Rekonstrukcijas darbi katrā atsevišķā gadījumā var sastāvēt tikai, piemēram, no regulatoru nomaiņas, turpretī atsevišķos gadījumos, tiek pieņemts lēmums par pilnīgi jaunas iekārtas uzstādīšanu, izbūvējot no jauna gan regulēšanas iekārtas darba līnijas, gan pašu konteineru tipa ēku ar visām komunikācijām. Ir jāprecizē, ka pirms 30 un vairāk gadiem būvēto GRP eksploatacija izmaksas ietver sevī tādas finansiāli ievērojamas pozīcijas kā pašas ēkas uzturēšana, t.sk. fasādes, jumta, iekšējai, iekšējo komunikāciju remontdarbi. Savukārt, jaunizbūvētajām mūsdienīgu konteineru tipa GRP ēkām, kas būvēti no mūsdienīgu energoefektīviem materiāliem, kas ir paredzēti tāda veida būvēm, šādas eksploatacija izmaksas pirmajos eksploatacija gados nav vai ir minimāla apjomā. Esošo GRP rekonstrukcijas darbi saistīti arī ar nepieciešamību veikt esošās sadales sistēmas optimizāciju, lai tas atbilstu mūsdienīgu dabasgāzes patēriņam un prognozējamam patēriņam nākotnē.	-	25	340	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
GRP-10 rekonstrukcija Pērnavas iela 13, Rīga, Latgales priekšpilsēta (projekts PSGRP)	Rīgas	Visi Rīgas pilsētas centra rajona zemā spiediena sadales gāzesvadu sistēmas lietotāji - aptuveni 28 000 liet. objekti.	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, modernizācija, gāzapgādes drošības nodrošināšana.	115	-	115	0		Turpinot izmantot esošos dzinēju paliecināšies uzturēšanas izmaksas, enerģijas patēriņš, pazemināšies drošība, jo tie var pārstat funkcionēt jebkurā brīdī. Iekārtu nomaiņa pret pilnīgi citu, elektriski darbināmu dzesēšanas sistēmu, prasīs lielākus ieguldījumus.	20	95	-	-	-	-	-	-	-	-			
GRP-5 rekonstrukcija Neatkarības laukumā 1, Rīga, Centra rajons (projekts PSGRP)	Rīgas	Visi Rīgas pilsētas centra rajona zemā spiediena sadales gāzesvadu sistēmas lietotāji - aptuveni 28 000 liet. objekti.	Sadales sistēmas uzturēšana darba kārtībā, modernizācija, gāzapgādes drošības nodrošināšana.	115	-	115	0		Sadales sistēmas uzturēšana, apmācības.	20	95	-	-	-	-	-	-	-	-			
Vagonu 20 A korpusa, Aukstumiēkārtu kapitālais remonts	Rīgas	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Sadales sistēmas darbību uzturēšana. Čilleri tiek darbināti ar iekārtas dzinējiem, kas strādā uz dabasgāzes. Dzinēju darba resursi tika nolietoti, nomainot tos pret jauniem tiks nodrošināta nepārtrauktas darbības drošība un samazinātas uzturēšanas izmaksas.	130	-	130	0		Turpinot izmantot esošos dzinēju paliecināšies uzturēšanas izmaksas, enerģijas patēriņš, pazemināšies drošība, jo tie var pārstat funkcionēt jebkurā brīdī. Iekārtu nomaiņa pret pilnīgi citu, elektriski darbināmu dzesēšanas sistēmu, prasīs lielākus ieguldījumus.	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Mācību poligona izbūve, Stirnu ielā 6, Ogre (tikai vispārtehniskā daļa (RE-0110-20))	Ogres	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Atbilstoši kvalificēts un praktiski apmācīts darba spēks	350	-	350	0		Sadales sistēmas darbību uzturēšana, apmācības.	30	-	70	125	125	-	-	-	-	-			
Administratīvās ēkas fasādes atjaunošana ar siltināšanu, Stirnu ielā 6, Ogre	Ogres	Visi Ogres iecirkņa sadales sistēmas lietotāji - aptuveni 10 000 liet. objekti	Sadales sistēmas darbību uzturēšana, energoefektivitātes uzlabošana.	293	-	293	0		Alternatīvi var veikt esošās fasādes periodisku kosmētisko remontu (130 000,00 EUR), bet būt lielāks enerģijas patēriņš kā arī lielākas infrastruktūras uzturēšanas izmaksas, jo dekoratīvo javas apmetumu periodiski būs jāatjauno.	20	273	-	-	-	-	-	-	-	-			
Dabasgāzes sadales sistēmas infrastruktūras dispečeru vadības sistēmas pilnveidošana un modernizācija	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	DVS modernizācija, tai skaitā gāzes sadales tehnoloģisko objektu aprīkošana ar telemetrijas iekārtām, ļauj paaugstināt sadales tīkla eksploatacija drošību, nodrošinot attālinātu iekārtu darbības parametru iestatīšanu un operatīvu nestandarta situāciju atklāšanu.	7 250	-	7 250	800		Neveicot DVS modernizāciju pieaug Gāso darbinieku iesaiste drošās dabasgāzes sadales infrastruktūras nodrošināšanā (bez DVS nepieciešama daudz biežāka objektu apsekošana, iekārtu darbības parametru maiņa veicama tikai klātienē u.c.). Turklāt nepaļaujot ar telemetriju aprīkoto objektu skaitu samazinās operatīvitate ar kādu iespējams diagnosticēt nestandarta un avārijas situācijas gāzes sadales tīklos.	1 570	700	730	700	700	1 000	700	700	410	40			

Kapitālieguldījumu objekta raksturojums (t.sk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)	Iecirknis	Atrašanās vieta, ietekmēto lietotāju skaits	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi un to struktūra pa finansējuma avotiem pa finansējuma avotiem (tūkst. EUR)				Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēti risinājuma priekšrocību	Kapitālieguldījumu objekta īstenošanas laiks, kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem tūkst. EUR											
			Ieguvumi no kapitālieguldījumu objekta īstenošanas	Pašu Finansējums	Trešo pušu finansējums	Kopā		Ieguldīts līdz pārskata perioda sākumam	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	
Dabaszāģes patēriņa viedā uzskaitē	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Viedo slāņtīklu ieviešana mājaiemniecību dabaszāģes patēriņa uzskaitē, kontrole un precīzu norēķinu veikšanai tādējādi nodrošinot precīzu informāciju par dabaszāģes patēriņu mājaiemniecībām, nestandarta situāciju atklāšanu, informāciju par zudumiem u.c.	7 453	-	7 453	729	Neveicot viedzāģes pasākumus Gāso nespēs nodrošināt operatīvu informāciju par patēriņa dabaszāģes patēriņu, kas kļūst ļoti būtiska ņemto vērā dabaszāģes cenu būtiskās svārstības un iespēju patērētājam mainīt dabaszāģes tirgotājus.	1 116	998	1 048	643	652	612	584	629	586	585	
IT infrastruktūras un drošības sistēmu pilnveidošana un modernizācija	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Infrastrukturās uzlabojumi ietver sevī jaunus serverus, tīkla komutatorus, datu glabāšanas ierīces, lietojumprogrammas, kas uzlabo darbības veiktspēju un funkcionalitāti u.c. Uzlabojot IT infrastruktūru tiek veicināta produktivitāte biznesa procesu darbībā pateicoties lielākai datu glabāšanas kapacitātei un datu pārraides caurlaidībai.	3 895	-	3 895	2069	Modernizējot IT infrastruktūru tiek izvērtēti vadošie risinājuma ražotāji un savietojamības iespējas ar esošām sistēmām, kas mazina administratīvo slogu. Būtiski izvērtēt ražotāju un tā reputāciju un līdzšinējo administratoru pieredzi darbā ar sistēmām.	260	530	869	456	400	173	130	916	61	100	
Klientu apkalošanas sistēmu attīstība un modernizācija	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Gāso plāno sistēmas attīstību un jaunu klientu piesaisti, attīstot jaunus apdzīvotu vietu gazifikācijas projektus, popularizējot dabaszāģi kā ērti izmantojamu un nemainīgi augstas kvalitātes produktu ar zemāko viedē kaitīgu izmešu saturu, saīdzinot ar visiem citiem fosilā kurināmā viedēm, un ievieš jaunus pakalpojumus klientu veltīju nodrošināšanai. Tāpat ir svarīgi turpināt uzlabot klientiem sniegto pakalpojumu kvalitāti un pieejamību klientiem. Lai sekmētu sniegto pakalpojumu pieejamību klientiem, ir nodrošināta iespēja sazināties ar uzņēmumu attālināti. Lai padarītu pakalpojumu sniegšanu ātrāku un vienkāršāku, uzņēmumā regulāri ir jāveic uzlabojumi.	3 400	-	3 400	3946	Tirgū neekstistē gatavas vai pielāgojamas sistēmas, ka apmierinātu biznesa lietotāju prasības un nodrošinātu klientiem pakalpojumu, tai skaitā jaunu, pieejamību un pieteikšanos uz tiem elektroniski.	390	390	390	390	390	290	290	290	290	290	
Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstība un modernizācija	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Visi SADALES SISTĒMAS lietotāji	Iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstības un modernizācijas projektā tiek pārskatīti esošie sabiedrības biznesa procesi, to uzskaites un pārvaldības kārtība un metodes. Rezultātā tiek apzināti apgabali, kuri needarbojas pietiekoši efektīvi, veido nekaitlīgus un grūti strukturizējamus datus. Uzlabojot iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstības un modernizācijas projektā iesaistīto IT sistēmu savstarpējo integritāti, pilnveidojot un paplašinot funkcionalitāti, pilnībā digitalizējot sabiedrības iekšējos biznesa procesus tiks nodrošināta ievērojama sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī tiks ievērotas datu drošības un uzglabāšanas prasības.	3 930	-	3 930	2563	IT risinājumiem, kas tiek izmantoti iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstībai un modernizācijai, tirgū ir pieejami alternatīvi risinājumi. Pirms iekšējo procesu pārvaldības sistēmu attīstības un modernizācijas projekta uzsākšanas tika izvērtētas alternatīvas un tika izvēlēts sabiedrībai izdevīgākais risinājums, kura funkcionalitātes iespējas apmierinās biznesa lietotāju vajadzības un iedrošinās kopējā uzņēmuma IT arhitektūrā.	500	500	500	430	375	325	325	325	325	325	325
KOPĀ				30 760	-	30 760	10 127		4 531	4 139	4 663	3 850	3 051	2 625	2 029	2 860	1 672	1 340	

Datums

Persona, kura tiesīgā pārstāvēt sadales sistēmas operatoru: Valdes priekšsēdētāja I.Pētersone - Godmane

Sagatavotāja vārds, uzvārds: J.Siliņa
tālrunis: 67369182

Kopējie sadales sistēmas operatora plānotie kapitālieguldījumi iecirkņos no 2024. līdz 2025. gadam (bez PVN)

Iecirknis	Kapitālieguldījumu objekta veids	Vispārīgs tehniskais raksturojums	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)	
		(t.sk. tikla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)			2024	2025
Bauska	Sadales sistēmas sacelšanās objekti, esošo gāzesvadu posmu nomaiņa, atbilstoši ekspl.darbu gaitā konstatētiem trūkumiem, bojājumiem. Sadales sistēmas stabilizācija.	Augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadu projektēšanas, izbūves, rekonstrukcijas darbi, 1 proj.	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Īstenojot projektus, tiek iegūta iespēja izmantot neatkarīgus padeves avotus remontdarbu un atsevišķu gāzesvadu posmu rekonstrukcijas darbu un avāriju gadījumos, kas rezultātā padara šos darbus vieglāk un operatīvāk īstenojamus. Tiek rekonstruēta un modernizēta sadales gāzesvadu sistēma, izvēloties mūsdienu tehniskos risinājumus, kas drošības ziņā ir krietni augstākā pakāpē, kas nodrošina sistēmas drošu un normatīviem aktiem atbilstošu ekspluatāciju arī turpmāk nākotnē.	5	0
Daugavpils		Vidējā spiediena sadales gāzesvadu projektēšanas, izbūves darbi, 1 proj.			20	0
Jelgava		Augstā, vidējā spiediena sadales gāzesvadu projektēšanas, izbūves darbi, 2 proj.			6	75
Jūrmala		Zemā, vidējā spiediena sadales gāzesvadu projektēšanas, izbūves darbi, 4 proj.			35	3
Liepāja		Augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadu rekonstrukcijas darbi, 1 proj. (5 obj.)			0	40
Ogre		Vidējā un zemā spiediena gāzesvadu izbūves darbi, 1 proj.			95	0
Rīga		Augstā, vidējā un zemā spiediena sadales gāzesvadu projektēšanas, izbūves, rekonstrukcijas darbi, 18 proj.			153	160
Bauska		Gāzes regulēšanas iekārtu rekonstrukcijas			GRP, SGRP rekonstrukcijas darbi, 10 proj.	Iekārtu modernizācija atbilstoši mūsdienu patēriņam, tehnoloģisko iekārtu ēku energoefektivitātes uzlabošana, ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.
Cēsis	GRP, SGRP rekonstrukcijas darbi, 7 proj.		15	41		
Daugavpils	GRP, SGRP rekonstrukcijas darbi, 6 proj.		20	20		
Jelgava	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 6 proj.		8	54		
Jēkabpils	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 7 proj.		6	28		
Jūrmala	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 16 proj.		63	32		
Liepāja	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 11 proj.		74	58		
Ogre	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 5 proj.		7	9		
Rīga	GRP, SGRP, MR rekonstrukcijas darbi, 15 proj.		38	58		

Iecirknis	Kapitālieguldījumu objekta veids	Vispārīgs tehniskais raksturojums	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)	
		(t.sk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)			2024	2025
Bauska	Elektroaizsardzības iekārtu rekonstrukcijas	Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 3 proj.	Iekārtu modernizācija, palielinot to efektivitāti. Eksploatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Elektroķīmiskās aizsardzības iekārtas - iekārtas, ar kuru pielietošanu tiek panākta pazemes tērauda gāzesvada korozijas potenciāla elektriskā kontrole, pretkorozijas aizsardzības nodrošināšanai, līdz ar to, šo iekārtu ekspluatācija un uzturēšana darba kārtībā ir tieši sadales sistēmas cauruļvadu tehniskās uzturēšanas neatņemama sastāvdaļa. Veicot KS iekārtu rekonstrukcijas, tiek nomainīti ekspluatācijas laikā izstrādātie anodzemējumi, uzstādot jaunus zemētājus (anoda) no ilgmūžīgiem materiāliem (pilsētas apstākļos pielieto dziļumelektroodus līdz 60 m), kas paaugstina katodaizsardzības iekārtu darbības efektivitāti. Veicot pastiprināto polarizēto elektrodrenāžu iekārtu rekonstrukcijas, tiek nomainīti kontaktmezgli pieslēguma punktos pie elektrificētā transporta slieđem vai to fidera punkti. Veicot protektoru iekārtu rekonstrukcijas tiek nomainīti ekspluatācijas laikā izstrādātie (turpmākai ekspluatācijai neatbilstoši) galvaniskie anodi kopā ar kabeļu līnijām, pielietojot galvaniskos anodus, kas efektīvi darbojas gruntis līdz 200 Ω/m.	48	3
Cēsis		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 1 proj.			3	0
Daugavpils		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 10 proj.			20	34
Jelgava		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 6 proj.			153	53
Jēkabpils		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 3 proj.			53	50
Jūrmala		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 5 proj.			58	55
Liepāja		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 3 proj.			3	48
Ogre		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 4 proj.			6	65
Rīga		Katodstaciju (KS), elektrodrenāžu un protektoru rekonstrukcijas, 28 proj.			404	301
Bauska		Ievadmezglu rekonstrukcijas			Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits - 52	Eksploatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.
Cēsis	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits - 180		87	87		
Daugavpils	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -200		40	40		
Jelgava	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -100		50	50		
Jūrmala	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -70		30	13		
Liepāja	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -380		96	96		
Ogre	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -80		16	16		
Rīga	Ievadmezglu rekonstrukcijas darbi iecirkņa apkalpes zonā, aptuvenais objektu skaits -740		248	216		

Iecirknis	Kapitālieguldījumu objekta veids	Vispārīgs tehniskais raksturojums	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)	
		(t.sk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)			2024	2025
Bauska	Noslēģierīču rekonstrukcijas	Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-4	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.	Gāzes noplūžu rašanās iespējamība vecajos objektos ir krietni lielāka, kas rezultātā rada papildus izmaksas noplūžu likvidācijas gadījumā (ierīces un gāzesvada operatīvā atrakšana, neplānoti remontdarbi, seguma atjaunošana utt.). Ekspluatācijas darbu sastāvs, apjoms un periodiskums, kas ir noteikts noslēģierīcēm akās, kas tika būvēti pirms 30 gadiem ir krietni lielāks, nekā mūsdienu noslēģierīcēm.	9	3
Daugavpils		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-46			33	34
Jelgava		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-14			28	53
Jūrmala		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-5			6	20
Liepāja		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-1			2	0
Ogre		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-1			4	0
Rīga		Sadales tīkla noslēģierīču (aizbīdņi, krāni u.c., kas izvietoti dziļajās un sekļajās akās, virszemē) rekonstrukcijas, uzstādot jaunās, modernās (pazemes, bezakas) noslēģierīces, apt. obj. skaits-30			150	300
Bauska		Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas.			Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 4	Ekspluatācijas izmaksu samazināšana, t.sk. avāriju lokalizācijai un to seku novēršanai.
Cēsis	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 60		57	57		
Daugavpils	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 17		18	25		
Jelgava	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 5		11	0		
Jēkabpils	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 60		75	75		
Jūrmala	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 3		8	0		
Liepāja	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 7		12	9		
Ogre	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 20		18	18		
Rīga	Kondensāta savācēju un hidroslēģu rekonstrukcijas, aptuvenais obj.sk. - 30		75	75		

Iecirknis	Kapitālieguldījumu objekta veids	Vispārīgs tehniskais raksturojums	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)	
		(t.sk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)			2024	2025
Bauska	Iekārtas, aparāti, darba galdi, rokas darba rīki, instrumenti	Darbagaldi, stendi, rokas instrumenti ar elektropiedziņu, rokas darba rīki un instrumenti, metināšanas iekārtas, elektromotori, spēka mehānismi u.c.	Iepirkuma procedūras ieviešanas kvalitāte, energoefektīvu un ilgspeidīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ieviešanas.	8	8
Cēsis				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	19	15
Daugavpils				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	18	12
Jelgava				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	19	19
Jēkabpils				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	12	12
Jūrmala				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	9	9
Liepāja				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	14	14
Ogre				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	14	14
Rīga				Iepirkuma procedūras ieviešanas.	122	120
Visi Gaso iecirkņi	Enerģētiskās iekārtas, sūkņi un kompresori,	Apkures katli, kompresori, sūkņu stacijas, ventilatori un iebūvētie gaisa kondicionieri un citi	Iepirkuma procedūras ieviešanas kvalitāte, energoefektīvu un ilgspeidīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ieviešanas.	10	10
Visi Gaso iecirkņi	Transporta līdzekļi	Kravas, kravas - pasažieru autotransports, piekabes un citi. Nolietoto transporta līdzekļu nomaiņa, pārbūve.	Braucienu monitoringa sistēmas izmantošana, maršrutu optimizācija. Transporta iegādes brīdī - iepirkuma procedūras ieviešanas kvalitāte, ekonomisko un ilgspeidīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ieviešanas.	419	220
Visi Gaso iecirkņi	Mehānismi	Traktori, ekskavatori, autokari, ceļamkrāni, uzuniversālie mehānismi, Nolietoto transporta līdzekļu nomaiņa, pārbūve.	Iepirkuma procedūras ieviešanas kvalitāte, energoefektīvu un ilgspeidīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ieviešanas.	70	40
Bauska	Ēku kapitālieguldījumi	Ražošanas, administrācijas, noliktavu, garāžu, darbnīcu, tehnoloģisko un citu ēku uzturēšana. Sadales sistēmas darbības uzturēšana. Tehnoloģisko iekārtu ēku un būvju uzturēšana.	Energoefektivitātes uzlabošana, esošo auditu un citu pārbaužu rezultātā konstatēto trūkumu novēršana, darba apstākļu uzlabošana, efektivitātes celšanai	Projekti pamatoti ar energoefektivitātes uzlabošanu, kā arī tiek ielānoti atbilstoši iepriekšējos gados veiktām pārbauzēm un auditiem, kā arī izvērtējot projektu realizācijas saimniecisko lietderīgumu Gaso darbībā.	12	0
Cēsis	Ēku kapitālieguldījumi				41	30
Ogre	Ēku kapitālieguldījumi				15	17
Rīga	Ēku kapitālieguldījumi				32	206
Visi Gaso iecirkņi	Vieglie transporta līdzekļi	Vieglais autotransports. Nolietoto transporta līdzekļu nomaiņa, pārbūve.	Braucienu monitoringa sistēmas izmantošana, maršrutu optimizācija. Transporta iegādes brīdī - iepirkuma procedūras ieviešanas kvalitāte, ekonomisko un ilgspeidīgu iekārtu iegāde	Iepirkuma procedūras ieviešanas.	108	270
Visi Gaso iecirkņi	Jauni sadales gāzesvadi, iekārtas	Jauni sadales gāzesvadi, iekārtas. Investīciju objekti	Ekonomiski pamatota tehniskā risinājuma izvēle	Ekonomiski pamatota tehniskā risinājuma izvēle	1 000	1 000

Iecirknis	Kapitālieguldījumu objekta veids	Vispārīgs tehniskais raksturojums	Kopējo izmaksu samazināšanas iespēju identificēšanai piemērotā pieeja	Alternatīvu izvērtējums, indicējot izvēlēta risinājuma priekšrocību	Kopējie plānotie kapitālieguldījumi pa gadiem (tūkst. EUR)	
		(t.sk. tīkla tehniskais raksturojums, ja attiecināms)			2024	2025
Visi Gaso iecirkņi	Lietotāju perifērijas ierīces un fizisko drošības sistēmu attīstība	Planšetdatori, monitori, viedtālruni, multifunkcionālās iekārtas, nepārtrauktas barošanas avoti, video novērošanas iekārtas, apsardzes un piekļuves sistēmas, ugunsdrošības sistēmas	Tiek veikts tehniskais izvērtējums, kas veicina kopējo efektivitāti un energoefektivitāti. Būtiski tiek ņemta vērā savietojamība un esošā darbaspēka iemaņas darbā ar tehniskiem risinājumiem, integrācijas ar esošām sistēmām, to savietojamība ar tām.	Modernizējot iekārtas tiek izvērtēti vadoši risinājumi un savietojamības iespējas ar esošām sistēmām, kas mazina administratīvo slogu.	288	201
Visi Gaso iecirkņi	Biznesa atbalsta sistēmu attīstība un modernizācija	Ģeotelpisko datu apstrādes sistēmas, projektu vadības sistēmas, dokumentu vadības sistēma, finanšu uzskaites sistēmas, informācijas protāli darbiniekiem un klientiem, sistēmu savstarpēja integrācijas platforma	Sabiedrības darbinieku darba laika ekonomija, būtiski uzlabota datu kvalitāte, to pieejamība dažādu analīžu veikšanai un uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanai, kā arī datu drošības un uzglabāšanas prasību nodrošināšana	IT risinājumiem, kas tiek izmantoti biznesa atbalsta sistēmu attīstībai un modernizācijai, tirgū ir pieejami alternatīvie risinājumi. Pirms katra biznesa procesa digitalizācijas uzsākšanas tiek izvērtētas alternatīvas, un tiek izvēlēts sabiedrībai izdevīgākais risinājums, kura funkcionalitātes iespējas apmierinās biznesa lietotāju vajadzības, kā arī tiek izvērtēts, kā tas iedarosies kopējā uzņēmuma IT arhitektūrā.	500	470
Kopā					5 179	5 143

Datums*

Persona, kura tiesīga pārstāvēt sadales sistēmas operatoru: Valdes priekšsēdētāja I.Pētersone - Godmane

Sagatavotāja vārds, uzvārds: J.Siliņa
tālrunis: 67369182

* Dokumenta rekvizitus "datums" un "paraksts" neaizpilda, ja elektroniskais dokuments ir sagatavots atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.